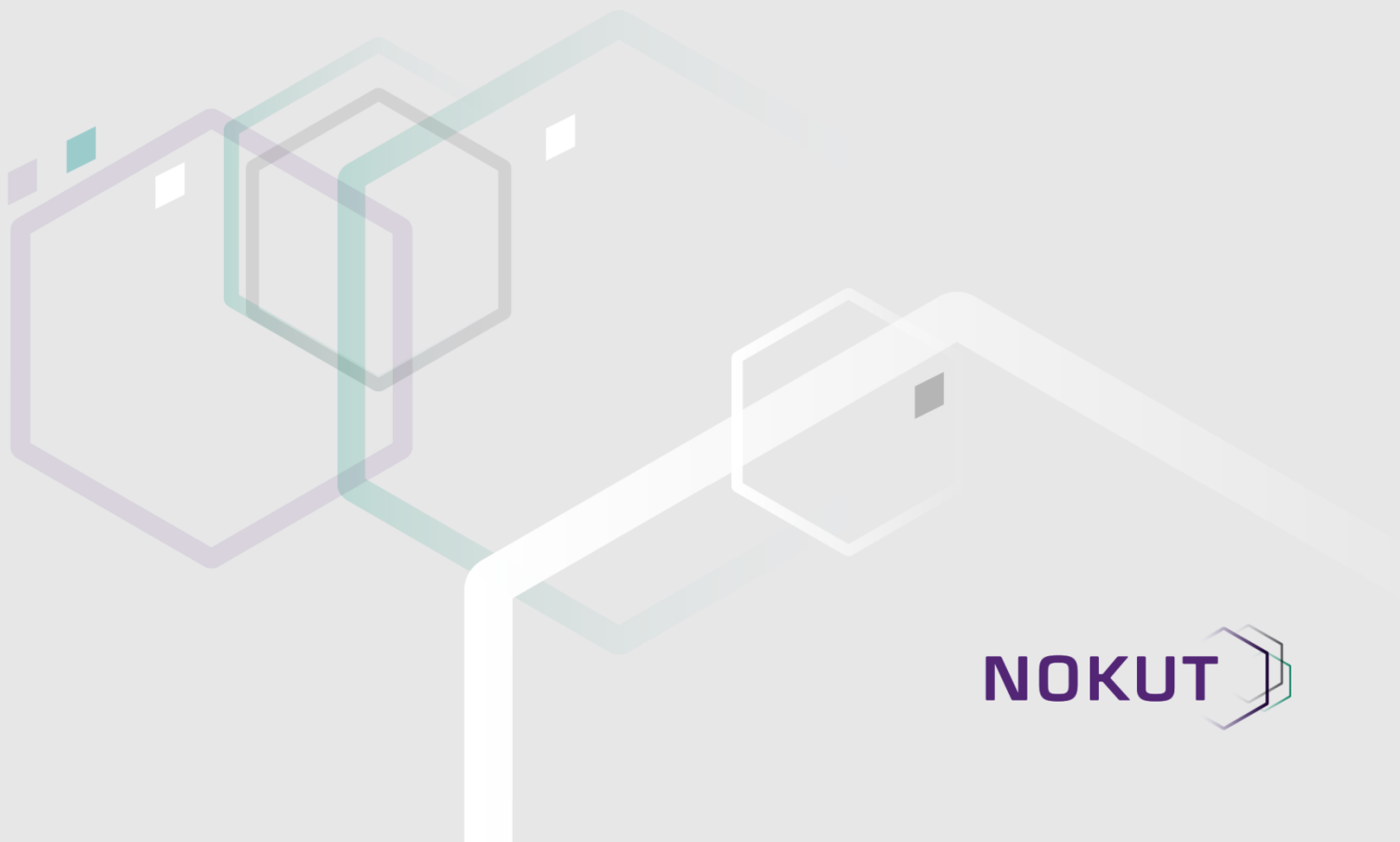

NOKUTs tilsynsrapporter

Motedesign- og modellismemedarbeider

Fashion Mode AS

August 2015

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved fagskolene. Dette gjør vi blant annet ved å godkjenne nye fagskoletilbud. Fagskoleutdanning er en yrkesrettet utdanning på et halvt til to år, som bygger på videregående skole eller tilsvarende realkompetanse. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT. Alle fagskoletilbud må tilfredsstille nasjonale kvalitetsstandarder. NOKUT godkjenner også institusjonenes interne system for kvalitetssikring.

Tilbyder/Utdanningssted:	Fashion Mode AS
Utdanningstilbudets navn:	Motedesign- og modellismemedarbeider
Nivå/fagskolepoeng:	60
Undervisningsform:	Stedbasert
Sakkyndige:	Kirsti Bræin og Liv Klakegg Dahlin
Dato for vedtak:	17. august 2015
NOKUTs saksnummer	15/145

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er til stede for videre behandling jevnfør fagskoletilsynsforskriften § 3-1. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillende forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot de faglige kravene i fagskoletilsynsforskriften §§ 3-2 – 3-8.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Kirsti Bræin
- Liv Klakegg Dahlin

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes et utkast til tilsynsrapport (kapittel 3 i denne rapporten) til tilbyder for kommentarer. Tilbydere kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingen fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. Tilbyder plikter å gjennomføre utdanningstilbudet slik det fremgår av denne rapporten og søknaden som ligger til grunn. Studenter kan lese rapporten for å få inntrykk av hvilken utdanningskvalitet de kan forvente. Yrkeslivet og andre samfunnsgrupper kan også orientere seg om den sluttkompetansen studentene sitter igjen med, og innholdet i utdanningen.

Oslo, 17. august 2015

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Informasjon om søkeren	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningen	1
2	Innledende vurdering	2
2.1	Oppsummering	2
2.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	2
2.3	System for kvalitetssikring (§ 5-1)	7
2.4	Franchiseavtale med ESMOD Paris	10
2.5	Konklusjon etter innledende vurdering	12
3	Sakkyndig vurdering av utdanningen	14
3.1	Oppsummering	14
3.2	Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1).....	14
3.3	Læringsutbytte (§ 3-2)	19
3.4	Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3).....	22
3.5	Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4).....	28
3.6	Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5).....	32
3.7	Eksamen og sensur (§ 3-6)	37
3.8	Infrastruktur (§ 3-7)	40
3.9	Konklusjon etter sakkyndig vurdering	41
3.10	Merknad fra NOKUT	43
4	Tilsvarsrunde	44
4.1	Søkerens tilbakemelding.....	44
4.2	Sakkyndig tilleggsvurdering.....	47
4.3	Endelig konklusjon fra sakkyndig komité	47
4.4	NOKUTs tilleggsvurdering	48
5	Vedtak	49
6	Dokumentasjon	49
	Vedlegg 1:.....	50

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningen

Fashion Mode AS søkte NOKUT henholdsvis 14. februar 2015 og 15. februar 2015 om godkjenning av utdanningene *motedesign- og modellismemedarbeider* og *motedesigner og modellør* som fagskoleutdanninger. Utdanningene er på henholdsvis 60 og 120 fagskolepoeng, og gis på heltid. Undervisningen vil gis ved Fashion Mode AS sine lokaler i Oslo, og det er søkt godkjenning for inntil 50 studenter på *motedesign- og modellismemedarbeider* (60 fagskolepoeng), og inntil 40 studenter på *motedesigner og modellør* (120 fagskolepoeng).

Søker har ingen tidligere godkjente fagskoleutdanninger.

2 Innledende vurdering

Teksten i dette kapitlet er NOKUTs administrative vurdering av de grunnleggende forutsetningene som må være oppfylt for kunne tilby fagskoleutdanning. Noen av kravene vurderes både av NOKUTs administrasjon, og den sakkyndige komiteen. Der det forekommer «vi» i kapittel 2, er det et uttrykk for NOKUTs administrasjon. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

2.1 Oppsummering

Tilbyders søknader har gått videre til sakkyndig vurdering, men for at det skal kunne fattes vedtak om godkjenning av utdanningene, må tilbyder rette opp mangler ved de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning. Hovedvekten ligger i å korrigere uklarheter/feil i reglementet og tilføye bestemmelser som mangler.

Vi har også tatt for oss franchiseavtalen mellom Fashion Mode AS og ESMOD, en avtale som kan sies å være grunnlaget for utdanningen. Vår vurdering er at avtalen i nåværende form gjør at vesentlige forhold i søknaden ikke kan garanteres. For at tilbyder skal kunne tilby fagskoleutdanning i tråd med norsk lovverk, må tilbyder gjøre endringer i avtalen.

2.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

2.2.1 Krav i fagskoleloven med forskrifter

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.
 - System for kvalitetssikring
 - Organisasjon og ledelse. Det er tilbyders styre som er ansvarlig for utdanningen.
 - Studentenes læringsmiljø og rettigheter.
 - Vitnemål.
 - Reglement. Reglementet skal fastsette studentenes rettigheter og plikter, og være utformet slik at det sikrer lik og upartisk behandling.
 - Klageinstans. Styret selv fastsetter regler for klagebehandling. Minst én student skal være medlem i klageinstansen.

Vurdering

Grunnlag for opptak

Reglementet bestemmer at det kreves fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev eller svennebrev eller tilsvarende kompetanse. Søkere skal ved opptak være på nivå 4A i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Opptak på grunnlag av realkompetanse beskrives under vurdering av reglementet.

System for kvalitetssikring

Kravene til system for kvalitetssikring er i hovedsak tilfredsstillende oppfylt, men tilbyder må tilføye i systembeskrivelsen hvordan mål og indikatorer fastsettes før systemet for kvalitetssikring kan godkjennes. Se kapittel 2.3 for vår vurdering av systemet.

Organisasjon og ledelse

Styrets sammensetning oppfyller lovens krav, og det fremgår tydelig hvordan representanter for studentene og ansatte velges, og hvilke rettigheter representantene har.

Styrets ansvar for fagskoleutdanningen fremgår klart av styrevedtektene, og dekker de forholdene styret er pålagt å ta ansvar for etter fagskoleloven.

Styreleder

NOKUT mottok to oversendelsesbrev. Begge er datert 14. februar 2015, men det ene informerer om to søknader fra Fashion Mode (15/145 og 15/125) og er fra «styreleder Rune Schou Henrichsen», mens det andre brevet informerer kun om en søknad (15/145) og er fra «Styreleder Elinor Hess». Ifølge Enhetsregisteret er Schou Henrichsen styreleder og Hess daglig leder/adm. direktør. Vi går ut i fra at oversendelsesbrevet fra Elinor Hess var en feilsending.

Vi stiller spørsmål ved at «Styreleder» er tegnet inn som en selvstendig enhet i organisasjonskartet, da denne rollen skal inngå i «Styret». Styreleder fattet beslutninger på vegne av styret og må derfor fjernes fra organisasjonskartet, så det er tydelig at denne personen ikke har en selvstendig rolle utenfor styret.

Styrevedtektene

Det fremgår av styrevedtektene at de er vedtatt på generalforsamling 22. februar 2015. På side tre står det imidlertid «vedtatt 05.01.2015». Tilbyder må sørge for at korrekt dato er påført og at det er samsvar i datoene som oppgis.

I styrevedtektene forekommer noe misvisende informasjon om styremedlemmene. For eksempel står det at «skolens eier utpeker styremedlemmer», og deretter at studentene «velger selv en representant med møte-, tale- og forslagsrett i alle tilfeller der styret behandler saker av betydning for gjennomføringen av godkjent fagskoleutdanning». Styrets sammensetning er tilfredsstillende, men bestemmelser om dette er altså noe misvisende formulert i styrevedtektene. Tilbyder bør tydeliggjøre at «skolens eier» ikke velger representant for de ansatte eller studentene, men disse gruppene velger egne representanter innad.

Tilbyder bør være konsekvent i hvilke benevnelser som benyttes i styrevedtektene. For eksempel står det på side tre at «skolens eier» utpeker styreleder. Etersom Fashion Mode AS er et aksjeselskap, er skolens eier generalforsamlingen, og «skolens eier» kunne derfor med fordel erstattes av «generalforsamlingen».

Studentenes læringsmiljø og rettigheter

Søknaden dokumenterer på en tilfredsstillende måte hvem som har ansvar for de oppgaver som er beskrevet i fagskoleloven § 4, og som påvirker studentenes rettigheter: Styret, rektor og daglig leder har blitt delegert de ulike ansvarsområdene. Det er presisert i styrevedtektene at styret har ansvar for å tilrettelegge for at studentene oppretter et studentorgan. Det kommer tydelig frem at styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø.

Vitnemål

Tilbyders mal for vitnemål inneholder all nødvendig informasjon. Vitnemålet tilfredsstiller kravene i fagskoleloven med forskrifter.

Reglement

Reglementet er vedtatt av styret 12. februar 2015.

Reglement om opptak

Styret bestemmer hvert år hvor mange studenter som tas opp, men det skal være minimum 10 studenter per studium. Opptaket skjer løpende uten rangering og uten søknadsfrist. Samtidig beskriver reglementet at avgjørelsen om oppstart senest tas 14 dager før planlagt oppstart. Bestemmelsen bør tydeliggjøres med en søknadsfrist for behandling av søknader om opptak.

Reglementet beskriver hvordan søkere sender inn søknad, hvem som vurderer søknader, hvordan søkere vurderes og hvem som fatter vedtak om opptak for opptak både basert på formell kompetanse og realkompetanse. Sentralt i vurderingen står en kartlegging av søkerens nivå og bakgrunn ved at søker legger ved dokumentasjon. Reglementet presiserer krav til dokumentasjon (i form av vitnemål, attester osv.) for vurdering av opptak basert på både formell kompetanse og realkompetanse. Søknadsskjemaet på hjemmesiden www.fashion-mode.no gir imidlertid ikke mulighet for å legge ved annen dokumentasjon enn *curriculum vitae*, motivasjonsbrev og kvittering for innbetalt påmeldingsgebyr. Betaling av påmeldingsgebyr før innsending av søknad er ut fra hjemmesidens søknadsskjema for øvrig ikke i tråd med reglementet som nevner påmeldingsavgift kun betales ved at studieplanen bekreftes innen 7 dager etter godkjent opptak.

Reglementet bestemmer at det kreves fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev eller svennebrev eller tilsvarende kompetanse. Søkere skal ved opptak være på nivå 4A i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Hva dette opptaksgrunnlaget konkret inneholder, beskrives ikke i reglementet. Ifølge reglementet beskrives opptakskravet i studieplanen og på hjemmesiden www.fashion-mode.com. Likevel er ikke opptakskravet publisert på hjemmesiden, og det samme gjelder for studieplanen. Dermed er det ikke tydelig for søkere hvilket opptakskrav de må oppfylle for opptak til studiet.

Realkompetanse vurderes i forhold til det formelle opptakskravet for studiet.

Realkompetansevurdering beskrives nærmere i studieplanen for hvert enkelt studium. Ifølge reglementet skjer realkompetansevurdering av norskkunnskaper basert på ikke-formell kompetanse kun basert på fremlagt dokumentasjon fra arbeidsgiver. Tilbyder utelukker dermed annen form for realkompetansegrunnlag/dokumentasjon. Dette må utvides. Informasjon om krav om norskkunnskaper for søkere med utenlands utdanning eller annet morsmål enn nordisk beskrives to ganger, og dette kan være forvirrende for søkere. Dette bør tydeliggjøres.

Tilbyder opplyser om forbehold ved opptaksvurdering i tilfelle betydelige endringer i fag-, studie- eller rammeplaner til utdanningen. NOKUT gjør oppmerksom på at tilbyder må søke NOKUT om godkjenning av vesentlige endringer i et studium (og ikke kun rapportere dette til NOKUT slik det står i systembeskrivelsen for kvalitetssikring), dersom det skal gjøres vesentlige endringer i utdanningen.

Reglementet nevner at søkere har krav på begrunnelse for vedtak om opptak. Begrunnelsen skal derimot gis (med én gang) når vedtaket fattes.

Reglementet opplyser om klageadgang, klagefrist, hvem det klages til og hvem som behandler klagen. Tilbyder kan ikke kreve at klagen er begrunnet.

Eksamensreglement

Reglementet inneholder ikke informasjon om hvilke eksamens- og vurderingsformer tilbyder benytter i studiet. Det nevnes kun at alle emner har periodeoppgaver og at oppgaven for avsluttende eksamen gjøres kjent for studenten første dag i eksamensperioden. Reglementet beskriver korrekt hvordan kunnskapene og ferdighetene vurderes med karakterskala.

Vilkårene for å gå opp til avsluttende eksamen er beskrevet, samt krav om tilstedeværelse, hvor stort fravær tolereres og varsling av studenten. Det beskrives at studenten får tilbud om å fullføre studiet i neste kull for å kompensere for den mistede undervisningen.

Reglementet inneholder en bestemmelse om utsatt eksamen ved sykdom, dødsfall og lignende, samt hvem søknad om utsatt eksamen sendes til, men beskriver ikke hva slags dokumentasjon som kreves og når den må legges frem.

Bestemmelsene om tilrettelegging av eksamen ved særskilte behov er tilfredsstillende. NOKUT gjør oppmerksom på at tilbyder i tillegg har plikt til å tilrettelegge studiesituasjonen for studenter med særskilte behov.

Informasjon om flere forsøk ved ikke bestått eksamen gjengis korrekt i reglementet men bør tydeliggjøres fordi studenter må lese sammen flere bestemmelser (§ 3 og § 4.3 i tredje kapittel) for å forstå regelverket. Det samme gjelder for forbedring av eksamen (som beskrives i § 3 og § 4.2 i kapittel 3).

Studenter har krav på begrunnelse for karakter, også uten at de planlegger å påklage karakteren. Ved omsensur kan de nye sensorene ikke gjøres oppmerksom på mistanke om plagiater. Hvis de første sensorene har mistanke om plagiater, må de undersøke dette nærmere og konkludere. Hvis de konkluderer med at det er plagiater, er studenten tatt i fusk, og da gjelder helt andre bestemmelser. Hvis de ikke konkluderer med at det er plagiater, er det irrelevant for ny sensor. Ellers er bestemmelsene om klage på karakter og omsensur i tråd med lovverket. Regler om klage over formelle feil ved eksamen og sensur er også korrekte.

Ifølge reglementet medfører fusk eller forsøk på fusk at eksamen annulleres. Reglene er korrekte, men studenten må ha adgang til å forklare seg før førstevedtaket fattes av rektor.

Reglementet regulerer bevis for beståtte emner og vitnemål. På vitnemålet må det i tillegg til de forhold som reglementet nevner gå frem nivå i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk til studiet og hvilken kvalifikasjonen som oppnås (fagskole 1 eller fagskole 2).

Tilbyders reglement for innpassing og fritak er i hovedsak i tråd med lovverket. Ved alle søknader må i tillegg til det faglige (læringsutbyttebeskrivelsen) også omfang, nivå og arbeidsbelastning vurderes. Omfang, nivå og arbeidsbelastning vurderes ikke utelukkende i form av fagskolepoeng men kan også vurderes i form av andre vurderinger.

Klagereglement

Klagereglene er beskrevet under hvert av punktene i reglementet. Reglementet nevner at ved klage har studenter eller søkere rett til hjelp og støtte fra faglærer og/eller studentrepresentanten. Det bør fremgå

tydelig at det er faglærer som har hovedansvar for dette ettersom studentrepresentanten ikke er ansatt ved institusjonen.

Tilbyders reglement tilfredsstillende ikke kravene i fagskoleloven og tilhørende forskrifter.

Klageinstans

I fagskoletilsynsforskriften stilles det krav om at det skal være en studentrepresentant med personlig vara i klageinstansen. Hos tilbyder er en særskilt klagenemnd klageinstans. I styrevedtektene, på side tre, står det at «studentrepresentanten i styret har stemmerett i klagesaker uansett om styret eller klagenemnden behandler klagesaken». Dette er litt uklart formulert, men i kombinasjon med reglementets nevning av klagenemnden, er det tydelig at det er samme studentrepresentant (med personlig vara) som tiltrer ved klagebehandling i styret og i klagenemnden.

Rutiner for klagebehandling i eget dokument og reglementet er tilfredsstillende, men tilbyder må endre forekomster av «klagen skal være begrunnet» til at «klagen bør være begrunnet» for best samsvar med forvaltningsloven §32 (som ikke krever at klagen begrunnes) og samsvar i egne dokumenter. Dette gjelder også alle klageprosedyrer nevnt i tilbyders reglement.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- fjerne styreleder fra organisasjonskartet, slik at det er tydelig at denne personen ikke har en selvstendig rolle utenfor styret
- sørge for at korrekt dato for vedtak er påført i styrevedtektene, og at det er samsvar i datoene som oppgis
- publisere opptakskravene for hver utdanning, både for opptak basert på formell kompetanse og for opptak basert på realkompetanse, på hjemmesiden (f.eks. gjennom publisering av studieplanen)
- utvide dokumentasjon for realkompetansevurdering av norskkunnskaper basert på ikke-formell kompetanse i tråd med våre merknader i vurderingen overfor
- gi begrunnelse for vedtak om avslag på opptak når vedtaket fattes
- endre bestemmelser om at en søker eller student «må» begrunne klagen til at de «bør» begrunne klagen
- slå fast i eksamensreglement hvilke eksamens- og vurderingsformer tilbyder benytter i utdanningen
- beskrive i eksamensreglement hva slags dokumentasjon som kreves for å søke om utsatt eksamen ved sykdom, dødsfall og lignende, og når den må legges frem
- slå fast i reglementet at tilbyder skal tilrettelegge studiesituasjonen for studenter med særskilte behov, i tillegg til tilrettelegging av eksamen
- endre eksamensreglement slik at nye sensorer ved omsensur ikke gjøres oppmerksom på mistanke om plagiat
- slå fast i reglementet at studenter har adgang til å forklare seg før førstevedtaket om fusk eller forsøk på fusk fattes av rektor

- slå fast i reglementet at vitnemålet, i tillegg til de forhold som nevnes, skal beskrive nivå i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og hvilken kvalifikasjonen som oppnås (fagskole 1 eller fagskole 2)
- slå fast i reglement om fritak og innpassing at omfang, nivå og arbeidsbelastning vurderes, og at dette ikke utelukkende vurderes ut fra fagskolepoeng
- sørge for at det fremgår tydelig av reglene om klagebehandling at det er faglærer som har hovedansvar for å gi hjelp og støtte til søker eller student, ettersom studentrepresentanten ikke er ansatt ved institusjonen

Tilbyder bør

- tydeliggjøre at «skolens eier» ikke velger representant til styret for de ansatte eller studentene, men at disse gruppene velger egne representanter innad
- være konsekvent i hvilke benevnelser som benyttes i styrevedtektene for hvem som eier skolen, i tråd med våre merknader i vurderingen ovenfor
- sørge for at søknadsskjemaet på nettsiden samsvarer med reglementet, i tråd med våre merknader i vurderingen overfor
- tydeliggjøre informasjon i opptaksreglementet om krav om norskkunnskaper for søkere med utenlands utdanning eller annet morsmål enn nordisk
- tydeliggjøre informasjon om flere forsøk ved ikke-bestått eksamen i eksamensreglementet
- tydeliggjøre informasjon om forbedring av eksamen i eksamensreglementet
- tydeliggjøre styrevedtektene slik at det ikke finnes tvil om at det er samme studentrepresentant (med personlig vara) som tiltrer ved klagebehandling i styret og i klagenemnden

2.3 System for kvalitetssikring (§ 5-1)

2.3.1 Systembeskrivelse

(1) Tilbyder skal ha en systembeskrivelse som består av de ulike elementene i kvalitetssikringssystemet og viser sammenhengen mellom disse. Beskrivelsen skal omfatte ansvarsforhold og rapporteringslinjer, og det skal fremgå hvordan informasjonen systemet fremskaffer blir brukt til å utvikle og forbedre utdanningene.

Vurdering

Vedlagt søknaden er en beskrivelse av kvalitetssikringssystemet ved Fashion Mode AS. Frister for de ulike elementene i skolens kvalitetsarbeid beskrives i et årshjul, som også viser ansvarfordelingen i skolens kvalitetsarbeid. Beskrivelsen slår også helt kort fast rapporteringslinjer i kvalitetsarbeidet. Det vises til hvilke dokumenter som benyttes i kvalitetsarbeidet, og maler for evalueringsskjemaer er også lagt ved søknaden.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte

2.3.2 Mål for kvaliteten

(2) Tilbyder skal sette mål for kvaliteten i utdanningene. Kvantitativ informasjon skal indikere om målene er nådd.

Vurdering

Tilbyder har definert kvantitative mål for kvaliteten i utdanningen, men det er ikke beskrevet i systembeskrivelsen hvordan tilbyder innhenter, måler, og eventuelt kvantifiserer informasjonen. Det må begrunnes hvordan målene og indikatorene fastsettes, og hvorfor tilbyder har valgt disse.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må begrunne hvordan målene og indikatorene fastsettes, og hvorfor tilbyder har valgt disse

2.3.3 Tilbakemeldinger om kvaliteten

(3) Tilbyder skal innhente tilbakemeldinger om kvaliteten i utdanningene fra:

- Studenter.
- Undervisningspersonalet.
- Sensorer.
- Aktører i yrkesfeltet.

Vurdering

Tilbyder dokumenterer i årshjul og vedlegg at de rutinemessig innhenter dokumentasjon om utdanningen fra studenter. Det er utarbeidet maler for studentevalueringer, hvor spørsmålene er egnet til å belyse styrker og svakheter i utdanningstilbudet samt utdanningens yrkesrelevans. Studentene stilles spørsmål om sin vurdering av kvalitet i undervisningen med hensyn til utdanningens struktur og oppbygging, innhold, studiemateriell, faglærers faglige kompetanse, administrasjonen, undervisningslokaler, utstyr og læringsmiljø. Det bør også stilles spørsmål om formidling, pedagogisk tilrettelegging, læringsaktiviteter og vurderingsform, samt vurderingsform og metode. I tillegg kan det gjerne stilles mer eksplisitte spørsmål slik at evalueringene er tilpasset denne utdanningen, og ikke fagskoleutdanning generelt.

Det fremgår i systembeskrivelsen at det innhentes vurderinger fra tidligere studenter, og det vedlegges en mal for evalueringer fra tidligere studenter.

Tilbyder dokumenterer i årshjul og vedlegg at de rutinemessig innhenter dokumentasjon om utdanningen fra undervisningspersonale og sensorer. Det er utarbeidet maler for faglærer- og sensorevaluering. Spørsmålene som stilles er egnet til å belyse styrker og svakheter i

utdanningstilbudet samt utdanningens yrkesrelevans, men det kan gjerne stilles mer eksplisitte spørsmål om gjennomførte læringsaktiviteter, videreutvikling av pedagogisk kompetanse, vurderingsform og metode.

Tilbyder dokumenterer i årshjul og vedlegg at de rutinemessig innhenter dokumentasjon om utdanningen fra eksterne interessenter. Deres vurdering er av særlig betydning for å sikre fagskoleutdannings yrkesrelevans. Det er utarbeidet noen mal for evaluering fra eksterne interessenter og det tydeliggjøres i hvilke fora de treffes, hvor ofte, hva slags informasjon som innhentes og hvordan dette foregår. Evalueringsskjemaene dokumenterer skriftlig de eksterne interessenters tilbakemeldinger, og oppfølging nevnes i årshjulet.

Resultatene fra evalueringene/møtene skal presenteres og analyses i årsrapporten som følges opp med forbedringstiltak.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- stille spørsmål i studentevalueringer om formidling, pedagogisk tilrettelegging, læringsaktiviteter og vurderingsform, samt vurderingsform og metode
- stille mer eksplisitte spørsmål slik at studentevalueringene er tilpasset utdanningen, og ikke fagskoleutdanning generelt
- stille mer eksplisitte spørsmål i spørreundersøkelse av faglærere og sensorer om gjennomførte læringsaktiviteter, videreutvikling av pedagogisk kompetanse, vurderingsform og metode

2.3.4 Vurdering av utdanningskvaliteten

(4) For hver utdanning skal tilbyder årlig gjennomgå utdanningskvaliteten basert på den informasjonen som fremkommer gjennom kvalitetssikringssystemet. Tilbyder skal også vurdere om utdanningene fyller kravene for godkjenning av fagskoleutdanning i lov og forskrifter.

Vurdering

Tilbyder har ingen godkjente fagskoleutdanninger og har derfor ikke gjort noen årlig vurdering av utdanningskvaliteten.

2.3.5 Årsrapport

(5) Ledelsen skal årlig utarbeide en rapport til styret med en overordnet vurdering av utdanningskvaliteten i utdanningene.

Vurdering

Tilbyder har ingen godkjente fagskoleutdanninger og har derfor ikke utarbeidet noen årsrapport for utdanningskvalitet.

2.3.6 Konklusjon

Systemet for kvalitetssikring godkjennes ikke.

Tilbyder må begrunne hvordan målene og indikatorene fastsettes, og hvorfor tilbyder har valgt disse.

Tilbyder bør

- stille spørsmål i studentevalueringer om formidling, pedagogisk tilrettelegging, læringsaktiviteter og vurderingsform, samt vurderingsform og metode
- stille mer eksplisitte spørsmål slik at studentevalueringene er tilpasset utdanningen, og ikke fagskoleutdanning generelt
- stille mer eksplisitte spørsmål i spørreundersøkelse av faglærere og sensorer om gjennomførte læringsaktiviteter, videreutvikling av pedagogisk kompetanse, vurderingsform og metode

2.4 Franchiseavtale med ESMOD Paris

Vurdering

Franchiseavtale med ESMOD

Tilbyder har en franchiseavtale med ESMOD om bruk av studiemateriale og andre vesentlige forhold ved studiet.

Artikkel IV.3.1 (og IV.3.2) i avtalen omtaler plutselig og øyeblikkelig opphør i bruk av merkevaren ESMOD. Artikkel VI.3. henviser til en ikke-uttømmende liste med situasjoner der ESMOD kan avslutte avtalen med tilbyder. Det forstås av avtalen at tilbyder ved avtaleslutt vil måtte gi fra seg alt av læringsmaterieell som kan knyttes til ESMOD.

Artikkel VII.2 omtaler en klausul om at tilbyder ikke vil kunne drive virksomhet som kan oppfattes å være i konkurranse med ESMOD.

For at NOKUT skal kunne godkjenne en utdanning ved tilbyder, som berøres av avtalen med ESMOD, må det tydeliggjøres at studentenes vilkår ivaretas.

Dersom tilbyder skulle miste sin avtale med ESMOD, må ESMOD varsle dette et halvt år i forveien for opptak, slik at opptak av søkere stoppes. Dette omfattes allerede av avtalen (Artikkel IV.3.3). Studenter som har påbegynt en fagskoleutdanning må imidlertid også få fullføre fagskoleutdanningen. Det vil si at avtalen i effekt kan ha opptil to års oppsigelsestid, dersom den frafaller rett etter at studenter har påbegynt den toårige utdanningen. Dersom denne utdanningen tilbys over fire år på deltid, vil oppsigelsestid være fire år.

Vi viser til Artikkel III.3 som et eksempel på at ESMOD ved avtalens slutt kan ta over eller overføre «the Franchisee's Training Centre within the Territory and the students registered for the current School Year». Det er uklart om «Training Centre» omtaler fysiske lokaler, eller skoledriften. Vi antar det er sistnevnte. Dette, og at ESMOD skal kunne ta over eller overføre studentene, til en tredje aktør de selv velger, er ikke tilfredsstillende. Det er ikke tilfredsstillende at studentene avslutter sin påbegynte utdanning ved ESMOD-skoler andre steder. Studentene skal få fullføre sin utdanning i det geografiske området de begynte utdanningen, og utdanningen må tilbys som en NOKUT-godkjent fagskoleutdanning av en tilbyder som oppfyller forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning, jf.

fagskoletilsynsforskriften § 3-1. Dette må tydelig fremgå av avtalen, og motstridende bestemmelser må fjernes.

ESMODs vedlegg til franchiseavtalen

Frihet til endring

12. juni 2015 mottok NOKUT et dokument med tittelen «Appendix to the ESMOD franchise Agreement between ESMOD International and [physical person], Norway.» Dette skal være et vedlegg til den overnevnte kontrakten mellom ESMOD og tilbyder som tydeliggjør at tilbyder har frihet til å rette seg etter gjeldende bestemmelser for fagskoler. Heretter omtales vedlegget som Appendix.

Det er ikke tydeliggjort med Appendix at tilbyder vil kunne gjøre endringer i utdanningene, i strid med andre bestemmelser i avtalen mellom ESMOD og tilbyder, på bakgrunn av informasjon innhentet gjennom kvalitetssikringssystemet. Tilbakemeldinger fra studenter, undervisningspersonell, sensorer og aktører i yrkesfeltet, kan ikke anses som «local requirements» / «local obligations», men vi påpeker at det er et krav om å bruke kvalitetssikringssystemet aktivt i å utvikle utdanningene en tilbyder.

Juridiske bemerkninger

Det er ikke tilfredsstillende at Appendix nevner forpliktelser overfor en fysisk enkeltperson, i stedet for tilbyder («Fashion Mode AS»), som er en juridisk person i tillegg til et selvstendig rettssubjekt som er part ved avtalen med ESMOD. Dette godtgjøres ikke gjennom henvisninger til Appendix i selve avtalen mellom ESMOD og tilbyder. Det må fremgå tydelig av Appendix at det er en avtale mellom «aktør» og «tilbyder».

Appendix er kun undertegnet av ESMOD Internationals president, men dette aksepteres, ettersom det er ESMOD som forplikter seg i Appendix, og forpliktelsene nevnt i Appendix til tilbyder allerede finnes i avtalen.

Av artikkel IV.2.7 i avtalen fremgår det at tilbyder må oppfylle NOKUTs krav og ha godkjenning for å tilby utdanningen som fagskoleutdanning. I Appendix er det altså fremhevet av ESMOD International at tilbyder har lov til å gjøre endringer for å oppfylle alle «local obligations». Likevel er det ikke tydelig hvordan avtalen skal tolkes ved motstrid mellom denne artikkelen og andre bestemmelser (slik som kravene i NOKUTs fagskoletilsynsforskrift). Det må tydeliggjøres at Norges regelverk i tilfelle av motstrid går foran andre bestemmelser i avtalen.

Konklusjon

Nei, innholdet i franchiseavtalen med ESMOD gjør at vesentlige forhold i søknaden ikke kan garanteres.

Tilbyder må

- endre franchiseavtalen eller vedlegg ved avtalen slik at det tydeliggjøres at studentenes vilkår ivaretas ved eventuell avtaleslutt, inkludert tilgang på læringsmateriale, som utgjør en vesentlig del av søknaden
- legge til rette for at studenter som har påbegynt en fagskoleutdanning må få fullføre fagskoleutdanningen. Det vil si at franchiseavtalen i effekt kan ha opptil to års oppsigelsestid,

dersom den frafaller rett etter at studenter har påbegynt den toårige utdanningen. Dersom denne utdanningen tilbys over fire år på deltid, vil oppsigelsestid være fire år.

- tydeliggjøre i franchiseavtalen at studentene skal få fullføre sin utdanning i det geografiske området de begynte utdanningen, og utdanningen må tilbys som en NOKUT-godkjent fagskoleutdanning av en tilbyder som oppfyller forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning, jf. fagskoletilsynsforskriften § 3-1. Motstridende bestemmelser må fjernes fra avtalen
- sørge for at Appendix nevner forpliktelser overfor tilbyder («Fashion Mode AS»), som er en juridisk person, i stedet for en fysisk person
- endre franchiseavtalen slik at det er tydelig at tilbyder vil kunne gjøre endringer i utdanningene, i strid med andre bestemmelser i avtalen mellom ESMOD og tilbyder, på bakgrunn av informasjon innhentet gjennom kvalitetssikringssystemet
- endre franchiseavtalen slik at det er tydelig at Norges regelverk i tilfelle av motstrid går foran andre bestemmelser i avtalen

2.5 Konklusjon etter innledende vurdering

Søknaden går videre til sakkyndig vurdering.

Tilbyder må imidlertid før en eventuell godkjenning kan vedtas

- fjerne styreleder fra organisasjonskartet, slik at det er tydelig at denne personen ikke har en selvstendig rolle utenfor styret
- sørge for at korrekt dato for vedtak er påført i styrevedtektene, og at det er samsvar i datoene som oppgis
- publisere opptakskravene for hver utdanning, både for opptak basert på formell kompetanse og for opptak basert på realkompetanse, på hjemmesiden (for eksempel gjennom publisering av studieplanen)
- utvide dokumentasjon for realkompetansevurdering av norskkunnskaper basert på ikke-formell kompetanse i tråd med våre merknader i vurderingen overfor
- gi begrunnelse for vedtak om avslag på opptak når vedtaket fattes
- endre bestemmelser i rutinen for klagebehandling om at en søker eller student «må» begrunne klagen til at de «bør» begrunne klagen
- slå fast i eksamensreglement hvilke eksamens- og vurderingsformer tilbyder benytter i utdanningen
- beskrive i eksamensreglement hva slags dokumentasjon som kreves for å søke om utsatt eksamen ved sykdom, dødsfall og lignende, og når den må legges frem
- slå fast i reglementet at tilbyder skal tilrettelegge studiesituasjonen for studenter med særskilte behov, i tillegg til tilrettelegging av eksamen
- endre eksamensreglement slik at nye sensorer ved omsensur ikke gjøres oppmerksom på mistanke om plagiat
- slå fast i reglementet at studenter har adgang til å forklare seg før førstevedtaket om fusk eller forsøk på fusk fattes av rektor
- slå fast i reglementet at vitnemålet, i tillegg til de forhold som nevnes, skal beskrive nivå i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og hvilken kvalifikasjonen som oppnås (fagskole 1 eller fagskole 2)

- slå fast i reglement om fritak og innpassing at omfang, nivå og arbeidsbelastning vurderes, og at dette ikke utelukkende vurderes ut fra fagskolepoeng
- sørge for at det fremgår tydelig av reglene om klagebehandling at det er faglærer som har hovedansvar for å gi hjelp og støtte til søker eller student, ettersom studentrepresentanten ikke er ansatt ved institusjonen
- begrunne hvordan målene og indikatorene i kvalitetssikringssystemet fastsettes, og hvorfor tilbyder har valgt disse
- endre franchiseavtalen eller vedlegg ved avtalen slik at det tydeliggjøres at studentenes vilkår ivaretas ved eventuell avtaleslutt, inkludert tilgang på læringsmateriale, som utgjør en vesentlig del av søknaden
- legge til rette for at studenter som har påbegynt en fagskoleutdanning må få fullføre fagskoleutdanningen. Det vil si at franchiseavtalen i effekt kan ha opptil to års oppsigelsestid, dersom den frafaller rett etter at studenter har påbegynt den toårige utdanningen. Dersom denne utdanningen tilbys over fire år på deltid, vil oppsigelsestid være fire år.
- tydeliggjøre i franchiseavtalen at studentene skal få fullføre sin utdanning i det geografiske området de begynte utdanningen, og utdanningen må tilbys som en NOKUT-godkjent fagskoleutdanning av en tilbyder som oppfyller forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning, jf. fagskoletilsynsforskriften § 3-1. Motstridende bestemmelser må fjernes fra avtalen
- sørge for at Appendix nevner forpliktelser overfor tilbyder («Fashion Mode AS»), som er en juridisk person, i stedet for en fysisk person
- endre franchiseavtalen slik at det er tydelig at tilbyder vil kunne gjøre endringer i utdanningene, i strid med andre bestemmelser i avtalen mellom ESMOD og tilbyder, på bakgrunn av informasjon innhentet gjennom kvalitetssikringssystemet
- endre franchiseavtalen slik at det er tydelig at Norges regelverk i tilfelle av motstrid går foran andre bestemmelser i avtalen

Tilbyder bør

- tydeliggjøre at «skolens eier» ikke velger representant til styret for de ansatte eller studentene, men at disse gruppene velger egne representanter innad
- være konsekvent i hvilke benevnelser som benyttes i styrevedtektene for hvem som eier skolen, i tråd med våre merknader i vurderingen ovenfor
- sørge for at søknadsskjemaet på nettsiden samsvarer med reglementet, i tråd med våre merknader i vurderingen overfor
- tydeliggjøre informasjon i opptaksreglementet om krav om norskkunnskaper for søkere med utenlands utdanning eller annet morsmål enn nordisk
- tydeliggjøre informasjon om flere forsøk ved ikke-bestått eksamen i eksamensreglementet
- tydeliggjøre informasjon om forbedring av eksamen i eksamensreglementet
- tydeliggjøre styrevedtektene slik at det ikke finnes tvil om at det er samme studentrepresentant (med personlig vara) som tiltrer ved klagebehandling i styret og i klagenemnden
- stille spørsmål i studentevalueringer om formidling, pedagogisk tilrettelegging, læringsaktiviteter og vurderingsform, samt vurderingsform og metode
- stille mer eksplisitte spørsmål slik at studentevalueringene er tilpasset utdanningen, og ikke fagskoleutdanning generelt
- stille mer eksplisitte spørsmål i spørreundersøkelse av faglærere og sensorer om gjennomførte læringsaktiviteter, videreutvikling av pedagogisk kompetanse, vurderingsform og metode

3 Sakkyndig vurdering av utdanningen

Teksten i dette kapitlet er de sakkyndiges vurdering. Der det forekommer «vi», er det et uttrykk for de sakkyndige. Paragrafene i parentes i overskriftene henviser til tilsvarende paragrafer i fagskoletilsynsforskriften. Teksten i boksene er fra fagskoletilsynsforskriften.

3.1 Oppsummering

Vi oppfatter tilbyders forventninger og studium som krevende og ambisiøst, men med realistiske mål sett i forhold bransjen. Tilbyders søknad vitner i hovedsak om høy faglig kompetanse og godt faglig innhold. Tilbyder er en del av et omfattende nettverk og har samarbeidsavtaler med en mengde aktører. I tillegg synes undervisningspersonale, infrastruktur og utstyr å være godt på plass.

Det er behov for å tydeliggjøre strukturen i utdanningen gjennom rydding og strukturering av innhold og begrepsbruk i studieplanen. Det må bli helt klart for studentene hvordan progresjonen gjennom utdanningens emner er, når de ulike emnene skal undervises og når studentene skal levere oppgaver innenfor de ulike periodene. Det må også gå klart frem for studentene hvilke undervisningsformer og læringsaktiviteter som benyttes i hvilke emner og perioder.

Tilbyder må gjennomgå læringsutbyttebeskrivelsene og sikre at omfanget av det studenten skal oppnå i de ulike emnene er hensiktsmessig. Det er et behov for å tydeliggjøre ordningen for praksis i utdanningen, både når det gjelder praksisavtalens innhold, og kompetansekrav og kompetanseutvikling for praksisveiledere. Videre må det tydeliggjøres i studieplanen hvilke(t) emne(r) eksterne konkurranser knyttes til og hvilke læringsutbytter som skal oppnås i slike konkurranser, samt hvordan studentene får nødvendig faglig oppfølging og veiledning i eksterne konkurranser.

Vi vurderer at det er vesentlige mangler i eksamens- og vurderingsordningen i utdanningen, og at tilbyder må gjennomgå kriteriene som er satt for fordypningsoppgaven som avsluttende eksamen.

Vi har påpekt mange forhold og stilt en rekke krav (må-punkter), men mener at tilbyder med god innsats kan rette opp våre krav i løpet av tilsvarsrunden. Vi anbefaler også at tilbyder ved anledning tar våre anbefalinger (bør-punkter) til seg.

3.2 Grunnleggende forutsetninger for å tilby fagskoleutdanning (§ 3-1)

3.2.1 Opptak

- (1) Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav:
- a) Grunnlag for opptak. Grunnlaget for opptak skal være relevante kvalifikasjoner på nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Søkere har krav på å få vurdert om de er kvalifisert for opptak til en utdanning på grunnlag av realkompetanse.

Vurdering

Formelt opptakskrav.

Formelt opptakskrav er beskrevet i søknaden. Det er også beskrevet i kapittel tre i studieplanen og i kapittel 1 i reglementet.

I både studieplanen og søknaden går det frem at søkere til utdanningen må ha fullført videregående opplæring med svennebrev i kjole- og draktsyer. Dette svennebrevet er relevant å kreve for inntak til studiet.

Realkompetanse

Retningslinjer for opptak på bakgrunn av realkompetanse står beskrevet i både søknadens og studieplanens krav til opptak på bakgrunn av realkompetanse. Minimumsalder for søker er 19 år det året det søkes opptak. Søkere må levere dokumentasjon på realkompetanse som tilsvarer fullført og bestått videregående opplæring i kjole- og draktsyer. Søkere må levere dokumentasjon for fellesfag som tilsvarer læreplanene i vg1 og vg2 i yrkesfaglige programområder. Realkompetansen vurderes opp mot læringsutbytte på nivå 4A i NKR.

Søkere må ha kunnskap om søm og design, kunne designe og sy klær som er tilpasset enkeltkunder, kunne brukesymaskin og annet verktøy i fremstilling av klær. Søkere må kunne kreativitet i bruk av form, farger og ulike tekstilstoffer. I tillegg må de kunne kommunisere på engelsk. Det bør fremkomme i omtalen rundt opptak at det meste av faglitteraturen er på engelsk.

Det kommer tydelig frem i reglementet at realkompetansen vurderes i forhold til det formelle opptakskravet. Realkompetansen kan oppnås både gjennom utdanning og praktisk relevant yrkeserfaring over tre år:

- a) Svennebrevene herreskredder og kostymesyer kan godkjennes som realkompetanse.
- b) Realkompetanse kan oppnås gjennom en kombinasjon av svennebrev og ett års yrkeserfaring.
- c) Realkompetanse kan oppnås gjennom bestått studiespesialisering pluss privatisteksamen i programfagene for vg1, Design og tekstil, og vg2 i ett av følgende utdanningsprogram: Bunadtilvirkerfaget, buntmakerfaget, herreskredderfaget, håndveverfaget, kjole- og draktsyerfaget, modistfaget, møbeltapetserfaget, salmakerfaget, skomakerfaget eller stikkehåndverkerfaget, samt ett års relevant yrkeserfaring.
- d) Relevant yrkeserfaring som godkjennes er medarbeider i klesbutikk, lager innen tekstilbransjen, styling av mote, styling av klær, design, modellisme, søm og kostymearbeid ved scenekunst.

For å dokumentere realkompetansen må søkeren til studiet utforme dokumentasjon slik at den kan vurderes opp mot læringsutbyttebeskrivelsene/kompetansemålene i det oppgitte svennebrevet for formell kompetanse. Det ville være hensiktsmessig å beskrive i reglement og studieplan mer konkret hvordan en slik utforming skal være.

I reglementet blir det henvist til hjemmesiden for opptakskrav. På hjemmesiden finnes det ikke opptakskrav men det blir henvist til studieplanen. Vi forutsetter at tilbyder iverksetter hjemmesiden, og gjør opptakskravene tilgjengelige her, ved godkjenning av utdanningen.

Norskkunnskaper

For opptak blir det stilt krav til norskkunnskaper. Godkjent formell kompetanse er dokumentert norsk hovedmål og norsk muntlig tilsvarende vg1 og vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram i videregående opplæring.

Søker kan legge frem dokumentasjon fra arbeidsgivere der det bekreftes norskkunnskap som tilsvarer Norsk vg1 og vg2. Søkere med utenlandsk utdanning/morsmål enn norsk og nordisk må ha bestått Norskprøve 3 som måler norskferdigheter på nivå B1 (Læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og Common European Framework of Reference for Languages).

Krav til dokumentasjon har eget punkt der det blir gjort rede for hva som kreves for at den skal bli godkjent i søknadene for opptak.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør

- sikre at det fremkommer i omtalen rundt opptak at det meste av faglitteraturen er på engelsk.
- beskrive i reglement og studieplan mer konkret hvordan en utformingen av en realkompetansesøknad skal være

3.2.2 Samarbeid med yrkesfeltet

(2) Tilbyder skal samarbeide med aktører i yrkesfeltet og delta i faglige nettverk som sikrer at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Vurdering

Vedlagt søknaden har tilbyder tatt med en oversikt over 16 samarbeidspartnere. I tillegg ligger det ved 16 signerte intensjonsavtaler om samarbeid. Disse avtalene bygger på Intensjonsavtale om partnerskap, og er revidert med ny sluttdato frem til september 2016.

Intensjonsavtalene beskriver at partene skal utvikle et samarbeid innenfor ett eller flere områder. Disse områdene omfatter kvalitetssikring av at fagskoleutdanningen for motedesign og modellisme er i tråd med bransjens utvikling, at studentene gis innsikt i bedriftens arbeidsområder og at det holdes faste møtepunkter for felles kompetanseutvikling. Videre omfatter avtalene at det gis mulighet for prosjektarbeid og/eller praksis for studentene og at det utvikles et kunnskapsmiljø i tilknytning til skolen som er utadvendt og til nytte for både bransjen og studenter. I søknaden viser tilbyder til at møtene med samarbeidspartnerne har tatt utgangspunkt i studieplanen og læringsutbyttebeskrivelsene. Hensikten er å sikre at læringsutbyttet har relevans for yrkesfeltet. Vedlagt søknaden er det også to møtereferater, hvor det ene viser til konkrete ønsker om å sette i gang samarbeid om praksis mellom tilbyder og Planina by Nina.

I tillegg beskrives det i studieplanen at det vil bli gjennomført ekskursjoner til motemesser, aktører og bedrifter i tekstil- og motebransjen. Dette gjennomføres for at studentene skal få et innblikk i, og opplevelse av, bransjens praktiske virkelighet. Studentene skal kunne koble dette til eget fagskolestudiearbeid og få mulighet til å se læringsutbyttene utført i reelle arbeidsoppgaver. Andre ekskursjoner til relevante museer, utstillinger, gallerier og/eller teater/opera gjennomføres for impulser, inspirasjon og forståelse for variasjonene innenfor tekstil- og motebransjen.

Én internasjonal studietur inngår også i løpet av fagskolestudiet. Denne går til ESMOD Paris og besøk på stoffmessen Premiere Vision. For studenter som velger å bli igjen på skolen istedenfor å reise på studieturen, er det lagt opp til ekskursjoner i Oslo i samarbeid med samarbeidspartnerne til skolen.

Tilbyder er gjennom ESMOD en del av et bredt internasjonalt nettverk som består av lærere, faglig ansvarlig, pedagogisk ansvarlige, annet personell, studenter, tidligere studenter og samarbeidspartnere.

Studentene får slik kontakt med nettverkets resurser, og dette bidrar til at utdanningen får et internasjonalt preg og gir mulighet for utveksling.

Vi vurderer at tilbyder har sikret samarbeid med aktører i yrkesfeltet og faglige nettverk, som kan bidra til at studentene kan få et innblikk i og en opplevelse av bransjens praktiske virkelighet og se læringsutbyttene utført i reelle arbeidsoppgaver. Dette viser tilbyder gjennom de 16 vedlagte intensjonsavtalene, samarbeid om praksis og gjennom å delta i ESMOD-nettverket.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2.3 Standarder, konvensjoner og avtaler

(3) Utdanninger som reguleres av nasjonale eller internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler skal tilfredsstillere kravene i disse.

Vurdering

Kravet er ikke relevant for denne utdanningen.

3.2.4 Praksisavtaler

(4) For utdanninger med praksis skal det foreligge avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Vurdering

Tilbyder har lagt ved en bredt sammensatt liste med oversikt over aktuelle praksissteder for Fashion Mode AS. Her inngår aktører som til sammen representerer en mengde ulike perspektiver og fagområder innen feltet. Dette omfatter alt fra sports- og fritidsklær som Helly Hansen produserer, enkeltdesignere og merker som Cathrine Hammel og Mette Møller, masseproduksjon og større kjeder Hennes & Mauritz og Moods of Norway, til formidlingsinstitusjoner som Den Norske Opera og Ballett og Norsk Folkemuseum. I tillegg er det en rekke andre mer spesialiserte felt som dekkes av samarbeidspartnerne, som inkluderer brudekjolekolleksjoner, *event*- og PR-arbeid, hår og frisyre, sminke og skjønnhet, og som dekkes av aktører som Saga Furs, BIRKMAR pr & concept, Adam & Eva Gruppen og L'Oreal Norge.

Organiseringen av praksis er beskrevet i en egen *Mal for praksisavtale* mellom tilbyder og samarbeidspartner. I denne malen er omfanget av praksis timetallfestet til to uker, med seks timer hver dag. Malen gir en beskrivelse av praksissamarbeidet og av partenes ansvar. Videre beskrives økonomiske forhold, veiledning, oppfølging/evaluering, rapportering, tilbud til veilederne og avtalens varighet og vilkår. Det er ikke beskrevet læringsutbytter eller krav til praksisveileders kompetanse og kapasitet i malen. Det er videre ikke tidfestet i malen mengde og hyppighet på veiledning og oppfølging av studenter i praksis, eller krav til veiledningens innhold i forhold til læringsutbyttebeskrivelsene og vurderingskriteriene for praksis. Det står heller ingenting i malen om

forpliktelser til kontakt mellom tilbyder og praksissted i løpet av praksisperioden. Dette er derimot beskrevet i praksisdokumentet som er vedlagt studieplanen. I dette dokumentet beskrives både tilbyders og praksisstedets forpliktelser, og studentens ansvar. Tidfesting av praksis, læringsutbyttebeskrivelser og økonomiske forhold, som at student ikke har krav på lønn for ordinær praksis, er også beskrevet her.

Vurderingskriteriene for praksis og vurderingsskjema for praksis er også vedlagt studieplanen, som Vedlegg 2. Dette vurderingsskjemaet skal signeres av praksisveileder og student etter endt praksis.

I vedlegget *Styrets krav til kompetanse for undervisningspersonell* beskrives krav til praksisveileders kompetanse. Dokumentet inneholder også et par setninger om praksisveileders plikter og ansvar.

Vi vurderer at tilbyders beskrivelse av praksis gjennom søknaden og de nevnte vedleggene; Intensjonsavtalene, *Mal for praksisavtale*, *Vurderingskriteriene for praksis og vurderingsskjema for* og *Styrets krav til kompetanse for undervisningspersonell* er omfattende, konkrete og dekkende for de fleste krav som stilles til praksis, men disse dokumentene oppleves som enkeltstående skjemaer hvor sammenhengen ikke går tydelig frem.

Det beskrives ikke i søknad, praksisavtale, eller praksisdokument hva som kreves med hensyn til praksisveilederes kompetanse og kapasitet, utover at praksisveileder skal ha relevant erfaring (og eventuelt utdanning) for det studenten skal veiledes i. Dette omtales i vedlegget *Styrets krav til kompetanse for undervisningspersonell*, men det bør også inn i malen for praksisavtale og i praksisdokumentet. Se for øvrig vår vurdering av praksisveilederes kompetanse, i kapittel § 3-6 (3) *Praksisveileder*.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- samordne innholdet i de ulike dokumentene som angår praksis, og sikre at disse står i forhold til hverandre, samt tydeliggjøre at disse dokumentene til sammen dekker hele praksisfeltet
- tydeliggjøre i praksisavtalen hvilke krav som stilles til praksisveilederes kompetanse og kapasitet
- tydeliggjøre i praksisavtalen praksisstedets forpliktelser i praksisperioden, læringsutbytter for praksis, samt mengde og hyppighet på veiledning og oppfølging av studenter i praksis

3.2.5 Fagskolepoeng og arbeidsmengde

(5) Utdanningen skal ha et omfang av 30, 60, 90 eller 120 fagskolepoeng.

(6) Det totale antall arbeidstimer for studentene skal normalt være mellom 1500-1800 timer per år.

Vurdering

Kapittel 4 i studieplanen har tittelen «Omfang og forventet arbeidsmengde». Utdanningen er et ettårig fulltidsstudium. Utdanningen starter opp i uke 35 og avsluttes i uke 24. Den er totalt på 1507 timer fordelt på 37 uker. Totalt antall nominerte arbeidstimer for studentene omfatter lærerstyrt

veiledning/undervisning, 378 timer, og praktisk opplæring med faglærer, 432 timer I tillegg kommer 30 timer praksis og egenarbeid utenom ordinær skoletid på 667 timer.

Timene blir fremstilt i en tabell som viser hvordan det totale antall timer fordeler seg mellom lærerstyrt tid og egenarbeid på hvert emne. Tilbyder har også satt opp en detaljert plan for hver uke i eget kapittel i studieplanen. Dette vil gjøre utdanningsløpet forutsigbart for studenten fordi det blir lett å vite hvor stor arbeidsmengde som til enhver tid kreves, og hvordan tiden må disponeres. Vi forutsetter at arbeidskravene som gis ved utdeling av prosjektoppgaver harmonerer med det som står i studieplanen med hensyn til estimert tidsforbruk.

Vi anser at det er samsvar i fordelingen av arbeidsmengde i forhold til fagskolepoeng. Det synes også som om det er tatt høyde for at studentene i dette studiet har behov for et høyere antall lærerstyrte timer enn studentene på den toårige utdanningen ved samme skole.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.3 Læringsutbytte (§ 3-2)

Utdanningen skal gi ett samlet læringsutbytte som er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet skal beskrive kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

NOKUT gjennomfører i 2014 og 2015 et forsøk hvor vi deler opp den sakkyndige vurderingen av en godkjenningssøknad i to. I den første delen vurderer et panel om læringsutbyttebeskrivelsen (LUB) i den aktuelle søknaden er utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og konkluderer med om søknaden er egnet for videre sakkyndig behandling.

Panelets vurdering

Struktur

Læringsutbyttebeskrivelsen er delt inn i kategoriene *kunnskaper*, *ferdigheter* og *generell kompetanse*, og deskriptorene er plassert under riktig kategori.

Nivå

Læringsutbyttebeskrivelsen ligger samlet sett på nivå 5.1 i NKR.

Utformet som kompetansebeskrivelse

Læringsutbyttebeskrivelsen er utformet som en kompetansebeskrivelse, altså hva kandidaten skal kunne, vite og være i stand til å gjøre ved fullført utdanning.

Faglig innhold/profil

Læringsutbyttebeskrivelsens innhold er i hovedsak mer fagspesifikt enn de generiske beskrivelsene i NKR, men ikke så spesifikt at en hvilken som helst endring i utdanningen vil måtte føre til endring i læringsutbyttet. Læringsutbyttebeskrivelsen er egnet til å kommunisere med yrkesfeltet og andre

utdanningsinstitusjoner, og gir innsikt i utdanningens faglige innhold og profil. Læringsutbyttebeskrivelsen er egnet til å skille mellom ulike studier.

Noen av deskriptorene er ikke konkretisert like godt. Et eksempel på dette er «har innsikt i regelverk, kvalitetskrav og etiske standarder som er relevante for motedesign, modellisme og tekstilproduksjon». Her kunne det tenkes at regelverk og etikk som har med for eksempel HMS og miljø å gjøre ville være relevante. Vi savner også beskrivelser som angår etikk (rettferdig handel) og økologi, noe vi mener er relevant for utdanninger som angår klesbransjen. Noen steder skinner den generiske teksten fra NKR litt mye gjennom. For eksempel fremstår deskriptoren «kan kartlegge et moteprodukt og identifisere design- og modellismetekniske problemstillinger og behov for iverksetting av korrigerende tiltak» som noe stiv. Læringsutbyttebeskrivelsen tilfredsstiller de formelle kravene i NKR, men når beskrivelsen legges så tett opp til rammeverket blir fagfeltet lett underkommunisert og utdanningens profil kommer ikke tydelig fram.

Tilbyderen har søkt om godkjenning av to utdanninger innenfor samme fagområde, og dette er en utfordring i deskriptorer i begge utdanningene. Det er derimot ikke de samme deskriptorene som er for lite konkrete. I utdanningen på 120 fagskolepoeng er for eksempel verktøyene og arbeidsmetodene mindre tydelige enn i den ettårige utdanningen. I beskrivelsen av den toårige utdanningen er bransjen og yrkesfeltet beskrevet mer konkret enn i den ettårige. Tilbyder vil derfor kunne ha utbytte av å sammenligne de to beskrivelsene for å gjøre begge deskriptorene mer fagspesifikke.

Konklusjon

Ja, læringsutbyttebeskrivelsen er i tråd med NKR.

3.4 Sakkyndiges vurdering

De overbyggende læringsmålene for utdanningen er beskrevet i søknaden og i studieplanen. I studieplanen innleder tilbyder kapittel 6 *Overordnet læringsutbytte* med en definisjon av hva et læringsutbytte er, og den grunnleggende beskrivelsen av nivå 5.1 i kvalifikasjonsrammeverket. Under overskriften *Overordnet læringsutbytte for motedesign- og modellismemedarbeider* står de samme læringsutbyttene som er gjengitt i søknaden.

Samlet er innholdet i læringsutbyttene relevant for yrkesfeltet slik at studenten oppnår den kompetansen yrkesfeltet har behov for. Det er likevel behov for en opprydding og presisering i enkelte av kulepunktene.

Kunnskaper

Under «Kunnskaper» er deskriptorene hentet fra nivå 5.1. Deskriptorene dekker NKR sine krav. Innholdet er her klart og oversiktlig sammenliknet med fagskoleutdanningen *motedesigner og modellør*, som tilbyder også søker om å få godkjent.

Ferdigheter

Deskriptorene under «Ferdigheter» forklarer at kandidaten skal kunne anvende relevant fagkunnskap og relevante kreative prosesser, samt ulike manuelle og digitale verktøy. Studenten skal også ha evne

til å finne relevant informasjon og fagstoff, kunne kartlegge et moteprodukt og identifisere tekniske problemstillinger ved et plagg for å kunne korrigere disse.

Generell kompetanse

Læringsutbyttene under «Generell kompetanse» beskriver at kandidaten skal ha forståelse for miljøkrav i motebransjen, og skal ha utviklet en etisk grunnholdning. Videre skal kandidaten kunne benytte tilegnede kunnskaper og ferdigheter etter mote- og tekstilbransjens behov. I kulepunkt nummer fire, som omhandler å bygge relasjoner med bransjekolleger innen ulike faggrupper, er det uklart hvem disse bransjekollegene er:

- «*kan bygge relasjoner med bransjekolleger innen ulike faggrupper i motebransjen samt med motefotografer, tekstilagenter, innkjøpere og tekstil-agenturer*»

Tilbyder bør tydeliggjøre dette kulepunktet. Kanskje «samt med» bør forandres til «inkludert» eller «slik som»?

Kulepunkt fem under «Generell kompetanse» omtaler ferdighet innen design- og konstruksjonsmetoder, og må flyttes til kategorien «Ferdigheter».

Generell vurdering av læringsutbyttebeskrivelsene

Tilbyder kan gjerne beskrive hva som definerer begrepene «tekstilindustrien» og «motebransjen». Begrepene er sentrale for utdanningen, og bør defineres for å presisere studentens yrkeskompetanse.

Når tilbyder får rettet opp i det vi har påpekt i læringsutbyttene, vil en arbeidsgiver som ser studentens vitnemål få tilstrekkelig informasjon om hva studenten kan, vet og er i stand til å gjøre etter endt utdanning.

Læringsutbyttet er realistisk utformet for en ettårig fagskoleutdanning som *motedesign- og modellismemedarbeider*. Kompetansen kandidaten bør sitte igjen med etter endt utdanning inngår i det tilbyder har beskrevet. Formuleringene har et vokabular som er faglig relevant. Vi oppfatter dessuten at utformingen og logikken i deskriptorene i de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene er mer presise og tydelige i studieplanen til *motedesign- og modellismemedarbeider* enn for utdanningen *motedesigner og modellør*.

Læringsutbyttene er beskrevet som den kompetansen studenten har oppnådd gjennom studiet. Samlet sett er de overordnede læringsutbyttene er i stor grad oppdatert med hensyn til utviklingen innenfor yrkesfeltet. Tilbyder har tilpasset innholdet i læringsutbyttene til nivå 5.1 i kvalifikasjonsrammeverket, og gjort formuleringene fagspesifikke.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må flytte kulepunkt fem som omtaler ferdighet innen design- og konstruksjonsmetoder fra kategorien «Generell kompetanse» til kategorien «Ferdigheter».

Tilbyder bør

- se på formuleringen av kulepunkt nummer fire under «Generell kompetanse» om å bygge relasjoner med bransjekolleger innen ulike faggrupper og tydeliggjøre dette

- beskrive hva som ligger i begrepene «tekstilindustrien» og «motebransjen»

3.5 Utdanningens innhold og oppbygning (§3-3)

3.5.1 Utdanningens navn

(1) Utdanningens navn skal være dekkende for innholdet og det læringsutbyttet utdanningen gir.

Vurdering

I søknaden er navnet på utdanningen oppgitt til å være *motedesign- og modellismemedarbeider*. Tilbyder uttrykker at dette navnet kommuniserer direkte til studenter, til arbeidsgivere i mote- og tekstilbransjen, og til samfunnet for øvrig. Motedesign og modellisme er ifølge tilbyder etablerte begreper, noe som også tilsier at *motedesign- og modellismemedarbeider* er dekkende for utdanningens innhold og læringsutbytte. Selv om «modellisme» er et begrep som antakelig ikke er vidt kjent i Norge, mener vi det valgte navnet er dekkende for utdanningen og emnene det blir undervist i.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.5.2 Utdanningens innhold og emner

(2) Utdanningens innhold skal være egnet for å nå læringsutbyttet.
 (3) De ulike emnene skal til sammen bidra til at studentene oppnår utdanningens totale læringsutbytte.

Vurdering

Sammenhengen i utdanningen

I kapittel 5 i studieplanen gjør tilbyder rede for oppbyggingen/organiseringen av utdanningen *motedesign- og modellismemedarbeider*. Studiet er bygd opp over følgende fem emner; 1 *design og produktutvikling*, 2 *yrkes- og bransjeteori*, 3 *modellering og mønsterkonstruksjon*, 4 *søm* og 5 *praksis*.

Utdanningen er delt inn i fem perioder, og emne 1–4 inngår i hver av de fem periodene. Emne 5, *praksis*, inngår kun i periode 2. Tilbyder beskriver at det som inngår i én periode tilsvarer alt som angår en prosess fra inspirasjon og idé til ferdig produkt. Denne oppbyggingen er valgt for at studenten skal arbeide ut fra et «virkelighetsnært perspektiv». I hver av de fem periodene skal studenten arbeide med det samme faglige innholdet, men med økende erfaring og kunnskap utover i utdanningen. Studenten besvarer én periodeoppgave for hver periode. Periode 5 tilsvarer avsluttende eksamen.

Studieplanen gir ikke et helt tydelig bilde av strukturen og oppbyggingen for utdanningen. Det går ikke frem av studieplanen hvilke emner som undervises når. Denne måten å bygge opp studiet på gjøre det vanskelig for studentene å få oversikt over hvilken undervisning og hvilke oppgaver de skal gjennom på hvilket tidspunkt i studieforløpet. Informasjonen om utdanningsløpet finnes nå mindre

tilgjengelig i en undervisningsplan i vedlegg 2 til studieplanen. Tilbyder må tydeliggjøre strukturen i studieløpet i studieplanen, slik at det fremgår 1når de ulike emnene skal undervises innenfor de ulike periodene.

Tilbyder argumenterer for at emnene og oppgaveformen er gjennomgående for hele studiet for å kunne gi studentene kontinuitet i læringsarbeidet, at en oppnår progresjon ved at kravene heves fra periode til periode. For å besvare periodeoppgavene og eksamen skal studentene ta i bruk det som de har tilegnet seg i emnene.

I studieplanens kapittel fem visualiserer tilbyder sammenhengen og progresjonen i studiet gjennom en illustrasjon som likner togsviller som blir heftet til hverandre. Avsluttende eksamen, som går over seks uker fra uke 19–24 (jamfør side 48 i Studieplanen), er ikke med i teksten som beskriver utdanningens oppbygning. Eksamen bør nevnes når tilbyder velger å gi en slik oversikt over studiet.

I kapittel åtte i studieplanen, «Den indre sammenhengen i utdanningen», har tilbyder utarbeidet en tabell som viser sammenhengen mellom det overordnende læringsutbyttet for studiet og emnene i studiet. Tabellen går over ti sider. Hvert emne er markert i en egen fargekode som er med på å gjøre det mer oversiktlig.

Vi mener at studiets emner samlet sett har et faglig innhold som er godt og relevant for utdanningen, men tilbyder bør korrigere studieplanen for å gjøre strukturen i studieløpet tydeligere i henhold til våre merknader over.

I søknaden fremgår det samme om oppbygningen av studiet som står i studieplanen. I tillegg står det at «Emnene undervises tverrfaglig og med en jevn progresjon gjennom året, og derigjennom oppnås læringsutbyttet for utdanningen». Vi synes «undervises tverrfaglig» er et uklart begrep. Utfra resten av beskrivelsen av utdanningens innhold og oppbygning vil «tverrfaglig» betyr at alle fag inngår i alle emner i periodene på alle nivå. Vi tviler på at dette er hva tilbyder mener og tilbyder må derfor korrigere denne formuleringen.

Emne 1 Design og produktutvikling, 20 fagskolepoeng

I dette emnet skal studenten oppnå *kunnskap* om illustrasjonsteknikker, fargelære, presentasjonsteknikker, samt bruk av trykk og mønsterrapporter for anvendelse for design og produktutvikling. Videre skal studenten ha kunnskap om kreative prosesser og om inspirasjonskilder for idéutvikling, kolleksjonsoppbygging og kolleksjonsplaner som brukes som utgangspunkt for idéskisser til klær. Studenten skal også oppnå kunnskap om arbeids- og detaljtegninger, digitale og manuelle verktøy som anvendes i design, og videre kunnskap om designprosessen fra idé til ferdig moteprodukt.

Deskriptorene under *ferdigheter* gir en beskrivelse av at studenten skal *anvende* det innholdet som ligger i læringsutbyttene under kunnskap.

Generell kompetanse under dette emnet sier at studenten skal kunne benytte kunnskaper og ferdigheter i design og produktutvikling av plagg og presentasjoner etter bedriftens, markedets og motebransjens behov og å kunne bygge profesjonelle relasjoner for samarbeid for fremstilling av plagg. Videre skal studenten kunne utvikle arbeidsmetoder og prosesser for produktutvikling av klær i tillegg til å kunne utvikle visuelle presentasjoner av idé og konsept for plagg.

Vi oppfatter læringsutbyttebeskrivelsene for dette emnet som relevante og som plassert på riktig nivå på Fagskole 1. De skiller seg tydelig fra læringsutbyttebeskrivelsene for Emne 1 for utdanningen *motedesigner og modellør*, og vi oppfatter dem som kompetanse for en medarbeider som støtter en designer med kreativt ansvar, enten i en større bedrift eller i et mindre foretak.

Emne 2 Yrkes og bransjeteori, 10 fagskolepoeng

Studenten skal ha *kunnskap* om produksjonsprosesser og egenskaper i fiber som blir brukt i tekstiler for klær, samt kunnskap om miljøspørsmål og tekstilproduksjon. Videre skal studenten ha kunnskap om tekstilprodusenter og produksjonsmetoder og kunnskap om moter, drakthistorie og trender. Studenten skal også ha kunnskap om ulike grupper klesprodukt og hva som kjennetegner dem og kunnskap produksjonsprosessen for et produkt så vel som hvilke aktører som er involvert i prosessen frem til et ferdig plagg. Studenten skal ha innsikt i krav til kvalitet i valg av tekstiler for produksjon videre innsikt i forskrifter for vedlikeholdsmerking og etiske standarder.

I læringsutbyttene inngår også kunnskap om internasjonale designere og motehus, kunnskap om bransje- og kulturorganisasjoner, yrker innen tekstilindustrien, og om mote- og tekstilmesser. Studenten skal også ha kunnskap om motevisninger og aktører som fotografer, modeller, motejournalister og PR-byrå. Videre skal studenten kunne oppdatere sin kunnskap om moteplagg med detaljer, og sin kunnskap om design og modellisme gjennom bransjekontakt. Det samme gjelder for tekstiler og materialer. Studenten skal også forstå hvordan politikk og samfunnsliv påvirker moten, samt betydningen av klesproduksjon, distribusjon, salg og konsum i et samfunnsperspektiv lokalt og nasjonalt. Det er fire deskriptorer under kunnskap i denne 1-årige fagskoleutdanningen som er felles med *motedesigner og modellør*-utdanningen.

Ferdigheter har læringsutbytter som kan deles inn i kategorier. Studenten skal kunne anvende kunnskap om valg av tekstiler til moteprodukter og om ulike produksjonsmetoder i fremstilling av moteprodukt. Videre skal studenten kunne anvende kunnskap om motetrender og ulik inspirasjon for design og produktutvikling av klær. Studenten skal kunne finne informasjon og vurdere relevans av fagstoff i museer, fra trendbyråer, messer, bransjeorganisasjoner for arbeidet med produktutvikling og produksjon av klær. Videre skal studenten blant annet kunne kartlegge klesplagg og produktdesign og identifisere problemer med valg av sømteknikk, valg av tekstiler og materialer.

Under *generell kompetanse* står det at studenten skal ha forståelse for materialvalg for produksjon og for utfordringer knyttet til bruk av kjemikalier i bekledningsindustrien. Studenten skal ha utviklet en etisk grunnholdning knyttet til ansvarlighet og respekt for miljø, og også ha utviklet en etisk grunnholdning knyttet til respekt for andre i utøvelsen av faget. Videre skal kandidaten kunne benytte tilegnede kunnskaper i arbeid med spesifikasjoner, bygge relasjoner med agenter og leverandører av utstyr. Det samme med bransjekolleger innen PR og journalistikk. Studenten skal også kunne utvikle trender til produktutvikling av klær, samt kunne utvikle visuelle presentasjoner av kolleksjoner gjennom organisering og gjennomføring av motevisninger.

Deskriptoren «kan utføre arbeidet med motedesign og modellisme på en miljømessig forsvarlig måte» som finnes under generell kunnskap, kan virke som mye å legge på studenten etter en ettårig fagskoleutdanning – særlig når det er snakk om å være én medarbeider blant flere involverte. Det er viktig å beholde miljøtematikken i studiet, men nivået på læringsutbyttet kan modereres til at studenten skal kunne utføre arbeidet på en *mest mulig* miljømessig forsvarlig måte.

Emne 3 Modellering og mønsterkonstruksjon, 17 fagskolepoeng

Læringsutbytter i dette emnet sier at studenten skal ha kunnskap om bruk og vedlikehold av ulike typer redskap og verktøy for tilvirkning av mønster. Videre skal studenten ha kunnskap om baser (grunnformer) til over- og underdeler for utvikling av mønster til skjørt, kjole, skjorte og bukse. Studenten skal ha kunnskap om arbeidstegninger og måleskjema for beskrivelse av modell og detaljer og kunnskap om ulike modellerings- og konstruksjonsmetoder. Studenten skal også ha kunnskap om ulike manipuleringsmetoder for endring av snitt og kunnskap om industrimønster med spesifikasjoner og gradering av størrelser, samt innsikt i kvalitetskrav til industrimønster og spesifikasjoner for produksjon. Vi finner ingen beskrivelse i studieplanen som beskriver om den mønsterkonstruksjonen det gis undervisning i er digital eller manuell. Tilbyder bør skrive noe om dette i studieplanen siden digital mønsterkonstruksjon er vanlig i tekstilindustrien.

Under deskriptorene for *ferdigheter* beskriver tilbyder at studenten skal kunne anvende kunnskap om blant annet arbeidstegninger og konstruksjon for utarbeidelse av plagg. Videre skal studenten kunne anvende kunnskap om modellering av modeller på byste, tilskjæring og montering av produkt samt gradering av ulike størrelser. Studenten skal også kunne bruke ulike typer redskap og verktøy for tilvirkning av mønster. Vi synes ikke det går tydelig fram hvorvidt dette omhandler manuell eller digital konstruksjon. Tilbyder bør derfor spesifisere hva som menes, og se dette i sammenheng med læringsutbyttebeskrivelsen under «Kunnskap» der studenten skal ha kunnskap om «industrimønster med spesifikasjoner og gradering av størrelser for produksjon av plagg i ulike størrelser.»

Når det gjelder *generell kompetanse* skal studenten kunne benytte tilegnede kunnskaper i konstruksjon og modellering, bygge relasjoner med kolleger for å kunne utarbeide mønster til et plagg og selv kunne utvikle mønster, konstruksjons-, graderings- og modelleringsmetoder som grunnlag for produksjon av prototyper. Det å utvikle egne metoder synes for oss å ligge på et for høyt nivå for Fagskole 1. Det er mer realistisk å ha tilegnet seg metoder i opplæringen som studenten kan ta i bruk i profesjonell sammenheng.

Emne 4 Søm, 12 fagskolepoeng

I dette emnet skal studenten ha *kunnskap* om bruk og vedlikehold av symaskiner og utstyr som anvendes innen tekstilproduksjon av søm av klær. Videre skal studenten ha kunnskap om produksjonsrekkefølge og monteringsbeskrivelser som brukes i tekstilproduksjon. Studenten skal også ha kunnskap om material- og kostnadsberegning av tekstilprodukter og arbeidstegninger med beskrivelse av modell, materialer og detaljer som anvendes i tekstilproduksjon. Studenten skal ha kunnskap om monterings- og presseteknikker i produksjon, innsikt i sømtekniske krav i produksjon og innsikt i krav til presseteknisk utførelse.

Forventede *ferdigheter* er å kunne anvende kunnskap om tilskjæring, søm og monteringsprosess i framstilling av aktuelle moteprodukter. Videre skal studenten kunne anvende denne kunnskapen på detaljer på plagg. Studenten skal kunne anvende sin kunnskap for å utarbeide kostnadsoverslag for produksjon. Dernest skal studenten kunne anvende og vedlikeholde ulikt utstyr for fremstilling av klær. Også presseutstyr, blant annet i arbeid med ulike stoffkvaliteter, plagg og plaggdeler, skal studenten kunne bruke. Studenten skal i tillegg kunne bruke rasjonelle sømteknikker i montering av klesplagg. Dernest skal studenten kunne kartlegge et plagg og identifisere problemer med montering og behov for iverksetting av korrigerende søm- og monteringsprosess.

Innenfor *generell kompetanse* skal studenten ha forståelse for ressursbesparende utnyttelse av tekstiler og materialer i tilskjæringsprosessen. Videre skal studenten kunne benytte tilegnede kunnskaper og ferdigheter i søm og produksjon av plagg etter blant annet bedriftens behov. Studenten skal kunne bygge profesjonelle relasjoner, kunne utvikle rasjonell produksjonsrekkefølge og kunne bruke universelle symboler for produksjon av tekstilproduktet. Studenten skal også kunne utvikle material- og kostnadsberegningsmodeller for produksjon av et plagg, og dernest kunne utvikle prototyper av modell etter spesifiserte arbeidstegninger.

Emne 5 Praksis, 1 fagskolepoeng

Studenten skal ha *kunnskap* om struktur og arbeidsfordeling i en bedrift i motebransjen. Videre skal studenten ha innsikt i kvalitetskrav til utførelsen av arbeidsoppgaver i bedriften.

Som *generell kompetanse* skal kandidaten ha utviklet en etisk grunnholdning knyttet til samarbeid på arbeidsplassen, og dernest kunne bygge relasjoner med designere, produktutviklere, innkjøpere og produksjonsansvarlig i en bedrift i tekstilindustrien.

Generelle kommentarer til emnene

Læringsutbyttebeskrivelsene for emnene formidler hva som er forventet oppnådd etter fem perioder, og er ikke plassert i en progresjon. Tilbyder skriver at hver av de fire første periodene vil ha en periodeoppgave. Den femte perioden tilsvarer avsluttende eksamen. Tilbyder redegjør for denne strukturen i kapittel 10, «Arbeidskrav» og delvis i kapittel 11, «Vurderingsordning». Vi ser at denne strukturen kan gjøre det vanskelig for student og sensor å vite hvor nivået for vurdering for hver periode skal ligge i og med at det er de samme emnene som undervises i alle periodene. Se for øvrig vår vurdering i kapittel 3.7.1, «Eksamens- og vurderingsordningene».

Pensum

Studieplanen inneholder en litteraturoversikt med sidehenvisninger. Tilbyder bruker ESMOD sine egne undervisningsbøker. Med et par unntak består litteraturlisten utelukkende av titler fra denne utgiveren. Disse er på engelsk, og vi mener det derfor enten bør være et krav for opptak at søkeren behersker engelsk, eller alternativt at det tas inn et eget læringsutbytte om at studenten kan engelsk fagvokabular.

Med unntak av enkelttitler deles utgivelsene fra ESMOD inn i følgende kategorier: *Become a pattern drafter* (3 titler), *Focus on fashion details* (4 titler), *The grammar of western clothing* (3 titler), og *The design process* (3 titler). Tilbyder inkluderer også webadresser til blant annet lovdata om forskrifter som pensum. For hvert emne står alle kilder oppført med sidehenvisninger for hva som inngår i pensum. Vi synes ESMOD sine utgivelser dekker mye av de områder utdanningen skal inneholde.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må tydeliggjøre strukturen i studieløpet i studieplanen, slik at det fremgår når de ulike emnene skal undervises innenfor de ulike periodene.

Tilbyder bør

- nevne avsluttende eksamen i oversikten over utdanningens oppbygning i studieplanens kapittel 5

- bruke mer presise og tydelige formuleringer enn «undervises tverrfaglig»
- vurdere om deskriptoren «kan utføre arbeidet med motedesign og modellisme på en miljømessig forsvarlig måte» som finnes under *generell kunnskap* er for krevende og omfattende, og eventuelt endre formuleringen til «på en mest mulig miljømessig forsvarlig måte»
- presisere hvilke form for mønstrekonstruksjon det blir undervist i i emne 3 (digital eller manuell)
- vurdere om deskriptoren under *generell kompetanse* i emne 3 om at studenten selv skal kunne utvikle mønster, konstruksjons-, graderings- og modelleringsmetoder, ligger på et for høyt nivå for Fagskole 1
- vurdere om det bør være et krav for opptak at søkeren behersker engelsk

3.5.3 Studieplanen

(4) Studieplanen skal tydelig vise utdanningens innhold og oppbygning.

Vurdering

Studieplanen følger Esmod Internationals krav til kvalitet for franchisetakere, og er i store trekk oversiktlig og forståelig med det innhold og de krav som NOKUT har satt. Navnet på utdanningen står oppført på forsiden sammen med opplysning om at dette er et Fagskoletilbud som gir 60 fagskolepoeng. I innledningen gjør tilbyder rede for formålet med utdanningen, og forklarer ESMOD-konseptet som dette utdanningsprogrammet er en del av. Opptakskrav, studiets omfang, forventet arbeidsmengde spesifikt for hvert emne, emneplaner og litteraturoversikt, samt oppbygning og organiseringen av utdanningen er beskrevet i planen. Fagansvarlig vil gå gjennom studieplanen grundig for studenter ved oppstart av utdanningen.

Studieplanen presenterer det overordnede læringsutbyttet for utdanningen og hvert emne med litteraturliste og læringsutbyttebeskrivelser. Et eget kapittel presenterer den indre sammenhengen av utdanningen i tabellform der læringsutbyttene for utdanningens ulike emner er markert i hver sin fargekode. Denne oversikten supplerer emneoversikten i kapittel 7.

Studieplanen gir i eget kapittel god informasjon om undervisningsformer og læringsaktiviteter. Her presenterer tilbyder det som inngår av interne og eksterne læreres rolle, samt forventninger til studentenes innsats, deltakelse og egenarbeid. Tilbyder tar i bruk læringsplattformen It's Learning og presenterer denne i eget avsnitt.

Arbeidskrav for hvert emne er godt forklart i eget kapittel. I dette kapittelet står det at studenten får tildelt oppgaven den dagen perioden starter og at det der står opplyst om kriteriene oppgaven vil bli vurdert etter. Denne informasjonen bør også stå nevnt i kapittel 7 der emner og læringsutbytter er presentert, og i kapittel 5, «Oppbygning og organisering av utdanningen». Vurdering og eksamen blir forklart på en grundig måte i et eget kapittel.

Studieplanen har to vedlegg. Vedlegg 1 er undervisningsplanen. Dette er en oversikt over de ulike periodene i utdanningen. De fem periodene pluss ferier i studieåret har fått ulike fargekoder som

forklares ved innledningen til kapittelet. Hver uke av fagstudiet blir forklart skjematisk og detaljert slik at det er lett å orientere seg om innholdet fra uke til uke. De ulike emnene i studiet er gjennomgående i alle perioder. Denne tabelloversikten gir også en viktig forståelse av progresjonen i studieforløpet.

Praksisdokumentet, vurderingskriteriene for praksis og vurderingsskjema for praksis er vedlagt studieplanen som Vedlegg 2. Praksis beskrives i selve studieplanen i kapittelet med læringsutbytter under emne 5.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør sikre at informasjon om oppgavene som tildeles i begynnelsen av hver periode inkluderes både i kapittel 7 der emner og læringsutbytter er presentert og i kapittel 5, «Oppbygning og organisering av utdanningen».

3.6 Undervisningsformer og læringsaktiviteter (§ 3-4)

3.6.1 Veiledning og oppfølging

(1) Utdanningen skal ha et pedagogisk opplegg som sikrer god veiledning og oppfølging av studentene både som gruppe og individ.

Vurdering

I søknaden og studieplanen beskrives tilgang for studentene til faglærere i undervisningstiden. Én av faglærerne er tilgjengelig for gruppen samlet, mens én av faglærerne er tilgjengelig for individuell oppfølging. Veiledningen og oppfølgingen foregår i undervisningsrommene.

Individuell veiledning av periodeoppgave gis direkte under studentens utførelse, og beskrives som et strukturert system med faste muligheter for individuell veiledning og oppfølging gjennom at studentene skriver seg opp på veilednings- og oppfølgingsliste på tavlen. Denne listen skal være fullført av faglærerne i løpet av samme dag, eller senest innen klokken 12 neste dag, for å sikre at studentens arbeid med periodeoppgaven ikke skal stoppe opp, men hele tiden være i kontinuerlig utvikling.

Det beskrives også i studieplanen at et fast antall timer på 8 timer per periode er avsatt til individuell veiledning til studentene.

Veiledning i praksis

Tilbyder beskriver i søknaden hvordan det tilrettelegges for praksis, og hvilke krav tilbyder har satt for praksis og for veiledning og oppfølging av studenten. Dette omfatter at tilbyder oppnevner en kompetent veileder til studenten, som vil arbeide sammen med eller i nærheten av studenten.

Praksisveileder skal ha relevant bakgrunn for det studenten veiledes i. Praksisveileder og student skal arbeide i nærheten av hverandre, og praksisveileder skal følge opp studenten daglig med korte

samtaler, oppsummeringer eller refleksjoner. I tillegg skal faglærer fra tilbyder følge opp student og praksisveileder i løpet av praksisperioden gjennom besøk. Faglærer kan også kontaktes ved behov. I praksisdokumentet som er vedlagt studieplanen er det formulert at praksisveileder har ansvar for kontinuerlig veiledning gjennom praksisuken, samt for å vurdere studenten ut fra de ulike vurderingsområdene.

Vi vurderer at det pedagogiske opplegget sikrer god veiledning og oppfølging av studentene både som gruppe og individ.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6.2 Undervisningsformer og læringsaktiviteter

(2) Undervisningsformer og læringsaktiviteter, herunder eventuell praksis, skal være tilpasset læringsutbyttet som skal oppnås.

Vurdering

Tilbyder beskriver organisering av og hensikt med undervisningsformene og læringsaktivitetene i søknaden og studieplanen. Det fremheves at disse bygger på nærhet til tekstil- og motebransjen. Læringsaktivitetene likner de prosessene og arbeidsoppgavene som vil møte studenten etter endt utdanning i et yrke innen tekstil- og motebransjen.

Undervisningsformene og læringsaktivitetene er praktisk orienterte for å gi studenten en forståelse av teorien omsatt i praktiske aktiviteter. Gangen i en periode er lagt opp slik at det tilnærmet er likt et reelt produktutviklingsforløp i tekstil- og motebransjen. Bredden av undervisningsformer og læringsaktiviteter er valgt for å legge til rette for individuelle tilpasninger for den enkelte student og studentaktiv samhandlingslæring. Tilbyder beskriver også i studieplanen at det legges opp til obligatoriske øvinger i mange av emnene som skal løses individuelt eller i grupper.

Undervisningsformene og læringsaktivitetene består av forelesninger, demonstrasjon med etterfølgende øvelse, praktisk utførelse av eget produkt, gruppearbeid, deltagelse i eksterne konkurranser, ekskursjoner, egenarbeid, deltagelse i internasjonale nettverk, læringsplattformen It's Learning, praksis, pedagogisk opplegg, samt veiledning og oppfølging. De viktigste av disse omtales under.

Forelesninger

Forelesninger gjennomføres av faglærer eller eksterne foredragsholdere, og støttes av ulike konkretiseringer som notater/tegning på tavle, notater/illustrasjoner vist med projektor, foto, film eller fremvisning av faktiske eksempler som tekstiler, farger, plagg, detaljer, sømprøver, med mer.

Demonstrasjon med etterfølgende øvelse

Demonstrasjon med etterfølgende øvelse som undervisningsform vektlegges særlig i emner hvor opplæring i metoder og teknikker er sentralt. Her demonstreres metoder, teknikker og utførelse, før studenten etterpå skal gjøre akkurat det samme for å lage tilsvarende produkt. Deretter arbeider

studenten praktisk med utførelse av eget produkt med variasjoner for erfare hvilke som er mest hensiktsmessig ved ulike utfordringer, og slik at studenten kan utvikle evnen til å ta selvstendige valg for å oppnå ønsket uttrykk.

Gruppearbeid

Tilbyder beskriver i studieplanen hvordan gruppearbeid benyttes i deler av oppgaveløsningen slik at studentene utfordres til å samarbeide med forskjellige medstudenter, og til å få trening i å kommunisere tydelig med andre, samt i å gi og motta konstruktiv kritikk.

Deltagelse i eksterne konkurranser

Under «Undervisningsformer og læringsaktiviteter» i studieplanen er deltakelse i eksterne konkurranser beskrevet som følger:

«Studentene inviteres til å delta i ulike konkurranser som arrangeres av tekstil- og motebransjen. Når konkurransenes tema er sammenfallende med emner, tilstreber vi så langt det er forsvarlig innenfor vår studieplan, å ta inn slike konkurranser i periodeoppgavene. Dette gir studentene et verdifullt innblikk i en reell produktutviklingssituasjon. Samlet gir dette en nærhet til arbeidslivet og yrkesutøvelse.»

Vi gis ingen ytterligere informasjon i studieplanen om hvordan slike konkurranser skal gjennomføres, og her er det behov for flere tydeliggjøringer i studieplanen. Det må tydeliggjøres om deltakelse i konkurranser er et fast element i utdanningen og om det er obligatorisk, hvilke emner slike konkurranser inngår i og hvilke konkrete læringsutbytter de skal bidra til. Det må også beskrives tydelig hvor mye tid deltakelse i slike konkurranser tar, og hvordan tilbyder sikrer at studentene oppnår det samme læringsutbyttet i konkurransene som de skulle ha oppnådd gjennom skolens ordinære undervisning. Videre må det komme klart frem hva slags veiledning og faglig oppfølging studenter får i slike konkurranser, om slik deltakelse vurderes, og i så fall hvordan og av hvem. Disse spørsmålene må klargjøres i studieplanen, slik at det blir tydelig for studentene hvordan eksterne konkurranser bidrar til at de kan oppnå læringsutbyttet for utdanningen, og slik at studentene kan kontrollere at de får den undervisningen og veiledningen de skal ha.

Ekskursjoner

Ekskursjoner til relevante museer, utstillinger, gallerier og/eller teater/opera gjennomføres for impulser, inspirasjon og forståelse for variasjonene innenfor tekstil- og motebransjen. I ekskursjoner inngår også en internasjonal studietur i løpet av fagskolestudiet. Den går til ESMOD Paris og besøk på stoffmessen Premiere Vision. Studieturen er ikke obligatorisk. For studenter som velger å bli igjen på skolen, er det lagt opp ekskursjon i Oslo i samarbeid med skolens samarbeidspartnere.

Egenarbeid

I studieplanen er egenarbeid beskrevet til gjennomsnittlig 13,5 timer per uke utenom skoletiden. Dette omfatter innhenting av inspirasjon og research for oppgaver, teori for tekstillære, mote- og drakthistorie i forkant av forelesning, samt egenarbeid med periodeoppgavene.

Praksis

Tilbyder beskriver gjennom søknad, mal for praksisavtale, praksisdokument og vedlegg til studieplanen hensikt med og målsetting for praksis som er å gi studentene et innblikk i yrkeslivet og i fremtidige arbeidsoppgaver, samt faglig utvikling og refleksjon. Det tilrettelegges for at studenten får mulighet til å prøve ut yrkesliv og fremtidige arbeidsoppgaver under veiledning og oppfølging av en faglærer og en kompetent praksisveileder, som vil arbeide sammen med eller i nærheten av studenten.

Praksisveileder skal ha relevant bakgrunn for det studenten veiledes i, og studenten skal ha mulighet til å velge relevante arbeidsoppgaver som er forenelige med læringsutbyttebeskrivelsene.

Tilbyder beskriver i søknaden de krav som stilles til praksisveileder, som at hun/han skal følge opp studenten daglig med korte samtaler, oppsummeringer eller refleksjoner, samt gjennomføre vurdering av studenten til bestått/ikke bestått.

I studieplanen er vurderingen i praksis beskrevet som at praksisveiledere har ansvar for vurderingen av studenten i praksis, og at vurderingen skal være ut fra de ulike vurderingsområdene. Praksisveileder skal være aktiv deltaker ved vurderingsmøtene. Studenten har ansvar for egen læring, og for å ta opp problemstillinger i praksis med praksisveilederen. Studenten skal skrive praksisrapport som vurderes til bestått/ikke bestått av praksisveileder. Praksisrapporten skal beskrive arbeidsoppgaver studenten har fått og hvordan studenten har valgt og gjennomføre disse, samt en begrunnelse for de valg studenten har tatt.

Tilbyders beskrivelse av praksis er omfattende, konkret og dekkende for de fleste krav som stilles til praksis.

Læringsplattform

Tilbyder beskriver i søknaden at læringsplattformen It's Learning vil benyttes som et supplement til ordinær klasseromsundervisning. Læringsplattformen er strukturert som generell informasjon og i områder for utdanningen, emneområder og bibliotek samt et eget lukket område for studentrådets dokumenter, saklister og referater.

Det generelle området inneholder informasjon som omfatter skolens reglement, tilgang til det internasjonale ESMOD-nettverket og evalueringsskjemaer med mer. Området for utdanningen inneholder kalender, studieplan, oversikter, oppgaver og mer praktisk informasjon relatert til studiet. Plattformen delt opp i emner med oppgaver, kravspesifikasjoner, læringsutbyttebeskrivelser, tidsfrister og vurderingskriterier. Fagstoff som bilder, videoer, lenker, referanser og eksempler er samlet i It's Learning bibliotek. I tillegg beskriver tilbyder i søknaden at It's Learning vil benyttes til informasjonsspredning om aktuelle arrangementer og nyheter, samt til logging av studentenes fremmøte og karakterer.

Tilbyder beskriver at henvendelser fra studenter skal besvares av faglærer/rektor i løpet av påfølgende arbeidsdag. Bruken av læringsplattformen beskrives mer som administrasjon, informasjonsspredning og muligheter for kommunikasjon, enn som et forum for læringsaktiviteter knyttet til undervisning, veiledning og oppfølging av studenter.

Generell vurdering

Gjennom de undervisningsformene og læringsaktivitetene som tilbyder har beskrevet, gis et bilde av et bredt sammensatt og godt fundert opplegg for studentene slik at de kan nå de læringsutbytter som er satt for studiet. Undervisningsformene og læringsaktivitetene er praktisk orienterte og tett knyttet til det reelle produktutviklingsforløp som finnes i tekstil- og motebransjen, og med muligheter for god veiledning og oppfølging i læringsarbeidet.

Vi vurderer at tilbyder gjennom sin beskrivelse viser et allsidig og bredt sammensatt system av undervisningsformer og læringsaktiviteter som gir studentene muligheter for tilpasset opplæring og at læringsutbyttet kan oppnås. Tilbyder må imidlertid tydeliggjøre i studieplanen hvilke(t) emne(r)

eksterne konkurranser knyttes til og hvilke læringsutbytter som skal oppnås i slike konkurranser, og beskrive i studieplanen hvordan studentene får nødvendig faglig oppfølging og veiledning i eksterne konkurranser. Videre savner vi en tydeliggjøring av hvilke undervisningsformer og læringsaktiviteter som benyttes i hvilke emner og for hvilke temaer, og hvordan disse vektet mot hverandre.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må

- tydeliggjøre i studieplanen om deltakelse i konkurranser er et fast element i utdanningen, om det er obligatorisk og hvor mye tid deltakelse i slike konkurranser eventuelt tar
- tydeliggjøre i studieplanen hvilke(t) emne(r) eksterne konkurranser knyttes til og hvilke læringsutbytter som skal oppnås i slike konkurranser
- beskrive i studieplanen hvordan studentene får nødvendig faglig oppfølging og veiledning i eksterne konkurranser
- tydeliggjøre hvilke undervisningsformer og læringsaktiviteter som benyttes i hvilke emner og temaer

Tilbyder bør på sikt se på muligheter for å ta i bruk læringsplattformen It's Learning som et verktøy for å inkorporere læringsaktiviteter i undervisning, veiledning og oppfølging av studenter.

3.7 Fagmiljøet tilknyttet utdanningen (§ 3-5)

3.7.1 Undervisningspersonalets sammensetning og kompetanse

(1) Undervisningspersonalets sammensetning og samlede kompetanse skal være tilpasset utdanningen slik den er beskrevet i studieplanen. Undervisningspersonalet må samlet ha følgende kompetanse:

- a) Formell utdanning minst på samme nivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder. For nye fagområder der det ennå ikke tilbys tertiær utdanning, kan langvarig yrkespraksis erstatte formell utdanning.
- b) Pedagogisk kompetanse relevant for utdanningen. Minst én person skal ha formell pedagogisk utdanning og erfaring, og et særlig ansvar for utdanningens pedagogiske opplegg.
- c) Digital kompetanse relevant for utdanningen.
- d) Relevant og oppdatert yrkeserfaring.

Vurdering

I søknaden har tilbyder lagt ved en tabell over undervisningspersonell og sensorer ved utdanningen, inkludert informasjon om faglig og pedagogisk ansvarlig. Tilbyder har også lagt ved en kravspesifikasjon for undervisningspersonalets kompetanse. Kravspesifikasjonen skal vise hvilke krav som stilles til kompetanse for undervisere, sensorer og praksisveiledere ved utdanningen. Kravspesifikasjonen som tilbyder har lagt ved søknaden inneholder ikke informasjon om krav til sensorers kompetanse. Vi viser til kapittel 3.7.2 for en vurdering av dette.

Se for øvrig vår vurdering av praksisveilederes kompetanse, undervisningspersonalets størrelse og stabilitet og faglig ansvarlig i kapitlene 3.6.4–3.6.2 under.

Tabell over undervisningspersonell og sensorer

Tabellen over undervisningspersonell og sensorer viser en stab på til sammen 11 personer. Den viser stillingsbetegnelse, stillingsprosent, emne- og ansvarsområder, samt formell og pedagogisk utdanning. Tabellen viser også digital kompetanse og relevant yrkeserfaring. Tabellen over undervisningspersonell og sensorer tegner til sammen et bilde av et sammensatt og kompetent fagmiljø. I søknaden og kravspesifikasjonen opplyses det i tillegg om at faglig ansvarlig har ansvar for å lage en kompetanseutviklingsplan for personalet, og ved behov påse at opplæring og kurs gjennomføres internt eller eksternt.

Tilbyder har samtidig søkt om godkjenning av den toårige utdanningen *motedesigner og modellør* som fagskoleutdanning. Denne søknaden vil bli vurdert i en egen rapport. Tabellen over undervisningspersonell og sensorer er imidlertid til dels samsvarende i de to søknadene. Fordelingen mellom undervisningspersonalets stillingsprosent i de to tabellene er noe uklar, og vi er usikre på om den faktiske størrelsen på stillingsressursen er dekkende for studietilbudets behov. Tilbyder må presisere hvordan fordelingen av stillingsressursen er mellom den ettårige og toårige utdannelsen.

Tilbyder har også i vedlegg til søknaden redegjort for at det har blitt gjort muntlige avtaler om ansettelse av de personene som beskrevet i tabell for undervisningspersonale. Det vises til at det både er lagt opp til ansettelser og arbeid på timebasis. Ansettelsene er avhengig av godkjenning av NOKUT.

Pedagogisk ansvarlig

Vedlagt søknaden er informasjon om pedagogisk ansvarlig som har ansvar for å følge opp undervisningspersonalet og å sikre at det pedagogiske opplegget følges. Pedagogisk ansvarlig skal også påse at undervisningspersonalet bruker undervisningsformene og læringsaktivitetene i henhold til undervisningsplanen. Videre har pedagogisk ansvarlig ansvar for å gjennomføre, kvalitetssikre, evaluere og utvikle det pedagogiske opplegget ved utdanningen. Dette innebærer kartlegging, gjennom kontinuerlig dialog og observasjon, av hva faglærerne gjør i undervisningen, og at dette settes opp mot hvordan studentene utvikler sine kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse i forhold til læringsutbyttebeskrivelsene.

Pedagogisk ansvarlig skal, sammen med rektor, konkludere med eventuelle behov for utvikling og forbedring, og diskutere dette med faglig ansvarlig og faglærerne for å utvikle og forbedre det pedagogiske opplegget. Rektor og pedagogisk ansvarlig skal vurdere og evaluere skolens pedagogiske opplegg innen oppstart av et skoleår og etter hvert semester. Tid er satt av til dette arbeidet, både for pedagogisk ansvarlig og i mindre stillingsprosenter blant to faglærere. I tillegg setter rektor og faglig ansvarlig av nødvendig tid til dette i sine stillinger.

Kravspesifikasjon for undervisningspersonalets kompetanse

Vedlagt søknaden er også styrets krav til kompetanse for undervisningspersonell med tydelige krav og beskrivelser av forventet fagkompetanse. Det stilles krav til formell utdanning, yrkeserfaring og digital kompetanse for hver enkelt underviser ved utdanningen. I tillegg stilles ytterligere krav til yrkeserfaring og sertifiseringer for faglig ansvarlig ved utdanningen. Det stilles også krav til formell kompetanse og pedagogisk kompetanse og erfaring for pedagogisk ansvarlig ved utdanningen. Vi

vurderer at kompetansekravene som stilles til undervisere i utdanningen *motedesign- og modellismemedarbeider* er tilfredsstillende.

Samlet vurdering

Vi vurderer at undervisningspersonalet har den kompetanse som er relevant for utdanningen både med hensyn til formell utdanning innen fagområdet, pedagogisk og digital kompetanse, samt relevant yrkeserfaring. Vi er imidlertid litt usikre på fordelingen mellom de to søknadene i forhold til stillingsstørrelser, og ønsker at tilbyder tydeliggjør dette. Kravene som stilles til undervisningspersonellet i kravspesifikasjonen er riktige og relevante.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør tydeliggjøre fordelingen mellom de to søknadene når det gjelder undervisningspersonalets stillingsstørrelser.

3.7.2 Praksisveiledere

(2) For utdanninger med praksis skal eksterne praksisveiledere ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.

Vurdering

I søknaden beskriver tilbyder hensikten med og målsettingen for praksis, hvordan det tilrettelegges for praksis og hvilke krav tilbyder har satt for praksis. Dette innebærer at tilbyder oppnevner en kompetent veileder til studenten. Krav til praksisveilederes kompetanse er beskrevet i vedlegget *Styrets krav til kompetanse for undervisningspersonell*. Her fremgår det at praksisveileder skal ha relevant fagbakgrunn for fagskoleutdanningen, som designer, modellør, motekonsulent, innkjøper, produksjonsansvarlig stylist, kostymør eller motejournalist. Praksisveileder skal ha formell kompetanse på fagskolenivå eller 5 års erfaring fra yrket det veiledes i. Videre står det at praksisveileder må delta på et forberedende møte på skolen hvor læringsutbyttebeskrivelser og vurderingskriterier gjennomgås, samt at praksisveiledere i samarbeid med rektor ved skolen formulerer studentens praksisoppgave. Kravene til praksisveilederes kompetanse må i tillegg beskrives i praksisavtalen, jamfør vår vurdering i kapittel 3.1.4 *Praksisavtaler*.

Tilbyder beskriver praksisveilederes ansvar i søknaden. Ansvarer innebærer blant annet at praksisveileder skal følge opp studenten daglig med korte samtaler, oppsummeringer eller refleksjoner, samt gjennomføre vurdering av studenten til bestått/ikke bestått. Praksisveileder skal melde fra til lærer dersom studenten ikke møter opp eller ved fare for ikke å få godkjent praksis. Tilbyder skriver også at studenten har ansvar for at både fremmøterapporteringsskjema og rapportskjema for praksis returneres tilbyder etter endt praksis. Dette skjemaet skal signeres både av kontaktperson i praksis og student.

Videre beskrives det at tilbyder skal sikre at praksisveileder får aktuell informasjon om fagskoleutdanningen før praksis, og holde kontakt med praksisveilederen i løpet av praksisperioden. Rektor er ansvarlig for å gi informasjon til praksisveileder og leder for bedriften. Tilbyder og

samarbeidspartnerne avtaler sammen hvem som skal være veileder. Det vil bli gjennomført et tre timers fagseminar for veiledere i praksis en gang per år, og hensikten med dette fagseminaret er at det skal bygges gode relasjoner mellom skole og praksissteder.

I søknaden beskriver tilbyder videre at det skal navngis hvilken faglærer fra tilbyder som følger opp studenten i løpet av praksisperioden. Dette formaliseres i et eget praksisdokument som signeres av faglærer og praksisveileder. Dette dokumentet ligger vedlagt studieplanen som Vedlegg 2.

Praksisdokumentet beskriver tilbyders forpliktelser, praksisstedets forpliktelser og studentens ansvar. Tidfesting av praksis, økonomiske forhold, som at student ikke har krav på lønn for ordinær praksis og læringsutbyttebeskrivelser, er også beskrevet i praksisdokumentet. Vurderingskriteriene for praksis og vurderingsskjema for praksis er også vedlagt studieplanen som Vedlegg 2. Vurderingsskjemaet skal signeres av praksisveileder og student etter endt praksis.

Vi vurderer at tilbyders beskrivelse av praksis i søknaden er omfattende, konkret og dekkende for de fleste krav som stilles til praksis. Det er imidlertid ikke beskrevet et system for kvalitetssikringen av praksisveilederes kompetanse i veiledning og vurdering ut over at det vil bli gjennomført et tre timers fagseminar hvor hensikten er gode relasjoner mellom skole og praksis. I *Styrets krav til kompetanse for undervisningspersonell* står det at praksisveileder skal delta på et forberedende møte på skolen hvor læringsutbyttebeskrivelser og vurderingskriterier gjennomgås. Vi antar dette vil kunne fungere som et kompetanseutviklingsopplegg som sikrer at praksisveilederne har god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene, skolens vurderingskriterier og at de har forståelse for karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis. Vi mener tilbyder bør sikre at kompetanseutvikling av praksisveiledere også omtales i praksisavtalen med praksisstedene, for å sikre at dette blir realisert.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør i praksisavtalen omtale kompetanseutviklingen av praksisveiledere.

3.7.3 Undervisningspersonalets størrelse og stabilitet

(3) Undervisningspersonalet må være stort og stabilt nok til å gjennomføre fastsatte læringsaktiviteter.
--

Vurdering

Tilbyder beskriver i søknaden at der er beregnet fire årsverk til fagskoleutdanningen. Utdanningen skal bestå av 50 studenter som deles i to klasser med 25 studenter i hver klasse. Det er slik beregnet to årsverk på hver klasse, noe som tilsvarer 12,5 studenter per underviser. Dette er innenfor rammen av forholdstallet som er oppgitt i *Styrets krav til kompetanse for undervisningspersonell*, der det står at det forholdstallet mellom undervisningspersonalet og studentene ikke skal overskride 15 studenter per underviser. Når vi summerer opp stillingsprosenten som er oppgitt i tabellen over undervisningspersonell, finner vi imidlertid at undervisningspersonalet i dag samlet har en kapasitet på 3,24 årsverk i utdanningen *motedesign- og modellismemedarbeider*. Dette samsvarer ikke med det som står i søknaden og i dokumentet *Styrets krav til kompetanse for undervisningspersonell*. Tilbyder må sørge for at det er samsvar mellom dokumentene på dette punktet.

Tilbyder beskriver at skolen har lagt opp til et system med fem faglærere som ikke er bundet opp i undervisning 100 %. Dette er for å sikre at de på kort varsel kan stille som stedfortredere, for eksempel ved sykdom. De ulike faglærerne kan undervise i samtlige emner (emne 1, 2, 3 og 4). Videre vises det til i søknaden de ulike faglige ansatte sin mulighet for nedprioritere sine ordinære oppgavene for å ivareta studenten og undervisningen, eller for de som er ansatt på mindre stillinger som kan ta ekstra oppdrag utover sine deltidstillinger. Til sammen utgjør disse tre stillinger à 100 % tilgjengelig stedfortrederkapasitet, som på kort på varsel kan levere samme kvalitet som faglæreren vedkommende erstatter.

Vi vurderer at undervisningspersonalet er stort og stabilt nok til at fastsatt undervisning og andre læringsaktiviteter, samt veiledning, kan gjennomføres slik det beskrives i studieplanen, også ved sykdom eller annet fravær blant undervisningspersonalet.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må sørge for at det er samsvar mellom dokumentene med hensyn til forholdstall mellom undervisningspersonalet og studentene.

3.7.4 Faglig ansvarlig

(4) Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig med formell faglig kompetanse. Faglig ansvarliges oppgave er å sikre at studentene gjennomfører utdanningen som beskrevet i planen og oppnår læringsutbyttet. Faglig ansvarlig må være tilsatt hos tilbyder i minimum 50 prosent stilling.

Vurdering

Tilbyder beskriver i søknaden den faglig ansvarliges oppgaver og ansvar. Dette innebærer det å gjøre alle studenter og lærere kjent med det totale innholdet i studieplanen og undervisningsplanen. Faglig ansvarlig skal også påse at studieplanen følges i undervisningen, sikre studentenes oppnåelse av læringsutbyttet, og at studieplanen vedlikeholdes og oppdateres etter markedets og tekstilbransjens behov og NOKUTs til enhver tid gjeldende bestemmelser og krav. Faglig ansvarlig har et ansvar både for at undervisningspersonellet og studentene følger studieplanen som gjelder for studieåret.

Faglig ansvarlig skal sikre at undervisningspersonalet har nødvendig utstyr og materiell for å undervise i henhold til studieplanen og undervisningsplanen. Faglig ansvarlig skal også lage en kompetanseutviklingsplan for personalet og ved behov påse at opplæring og kurs gjennomføres internt eller eksternt. Faglig ansvarlig skal videre stille som sensor ved utvalgte oppgaver underveis i studiet og ved avsluttende eksamen.

Det fremgår i tabellen for undervisningspersonell hvem som er faglig ansvarlig ved skolen. Den faglig ansvarlige har formell utdanning fra Statens Håndverks- og Kunstindustriskole, og mange års erfaring fra arbeid som motedesigner og som fagskolelærer ved Moteskolen Esmod Oslo. Faglig ansvarlig er ansatt i 100 % stilling, hvor 50 % av stillingen er knyttet til arbeid som faglig ansvarlig for utdanningen *motedesign- og modellismemedarbeider*.

Vi vurderer at tilbyder har sikret et tilfredsstillende system for sikring av faglig kvalitet i utdanningen.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.8 Eksamen og sensur (§ 3-6)

3.8.1 Eksamens- og vurderingsordningene

(1) Eksamens- og vurderingsordningene skal være egnet til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Tilbyder beskriver arbeidskrav for utdanningen i studieplanens kapittel 10, «Arbeidskrav», mens eksamen og vurdering beskrives i studieplanens kapittel 11, «Vurderingsordning» / «Vurdering og eksamen».

Vurdering av emnene 1 til 4

Utdanningen er bygget opp av fem emner (hvor emne 5 er praksis) som inngår i fem perioder, hvor én periode betegner tidsrommet fra inspirasjon og idé til ferdig produkt. Alle emnene inngår i alle periodene. Det er ikke lagt opp til én eksamen for hvert enkelt emne, men studentene skal levere obligatoriske oppgaver innenfor hver av periodene én til fire, hvor arbeidskravene i hvert emne inngår i hver av periodeoppgavene. Femte periode tilsvarer avsluttende eksamen. Gjennomsnittskarakteren for hvert enkelt emne i de fire periodeoppgavene inngår på vitnemålet med bokstavkarakter A–F, der A er høyeste karakter og F er strykkarakter. Sammen med karakterene skal studenten motta en skriftlig eller muntlig kommentar for hvert emne. Vi vurderer kombinasjonen av karaktersetting og en muntlig eller skriftlig tilbakemelding til studentene som konstruktivt med tanke på å oppnå best mulig resultat i studiet.

Periodeoppgaven utleveres dagen for oppstart. Der følger alle opplysninger som kravspesifikasjon, vurderingskriterier, tidsfrister for innlevering og tilbakemelding fra lærer/sensor. Tilbyder skriver at periodekravene skal være presise slik at studenten kan vite at læringsutbyttebeskrivelsene er oppnådd. Dette virker ryddig og forutsigbart.

Arbeidskrav for hvert av emnene i utdanningen er beskrevet i studieplanen i kapittel 10. I dette kapittelet er praksis omtalt men uten emnummer, slik det også er andre steder i studieplanen. Det er forvirrende og må rettes opp. Som arbeidskrav stilles det som betingelse at studentene møter mellom klokken 9 og 12, og mellom klokken 13 og 16 alle skoledager. For vurdering av et emne kreves det at studenten har deltatt i minimum 90 % av undervisningen. Kapittelet inneholder også et avsnitt der det gis en forklaring på periodeoppgavene. Uten denne forklaringen vil det være vanskelig å forstå strukturen og oppbygningen for studiet. I prinsippet skal studenten arbeide med det samme innholdet i hver periode, med økende erfaring og kunnskap utover i fagskoleutdanningen.

Som beskrevet i kapittel 3.4.2 over, formidler læringsutbyttebeskrivelsene for emnene hva som er forventet oppnådd etter at alle periodene er fullført. Det er ikke lagt opp til noen progresjon mellom emnene, idet alle emnene i utdanningen undervises i alle periodene (unntatt emne 5, *praksis*). Vi ser at en slik struktur kan gjøre det vanskelig for studenter og sensorer å vite hvor nivået for vurdering for hver periode skal ligge. Progresjonen mellom periodene går ikke tydelig frem. Tilbyder må i studieplanen tydeliggjøre beskrivelsen av vurderingskriteriene som anvendes i hver periode, og progresjonen mellom disse, slik at dette skal være forutsigbart for studenter og sensorer.

Det går heller ikke tydelig frem av studieplanen når i utdanningsløpet studentene skal levere de ulike periodeoppgavene. Dette må tydeliggjøres i studieplanen, for å sikre studentene forutsigbarhet i utdanningsforløpet.

Vurdering av emne 5 – praksis

Emne 5, *Praksis*, vurderes til bestått/ikke bestått. Vurderingskriteriene for praksis og vurderingsskjema for praksis er vedlagt studieplanen som Vedlegg 2. Dette vurderingsskjemaet skal signeres av praksisveileder og student etter endt praksis. Praksisveiledere har ansvar for vurderingen av studenten i praksis, og vurderingen skal baseres på kriterier knyttet til både faglighet, motivasjon og engasjement. Praksisveileder skal være aktiv deltaker ved vurderingsmøtene. Praksisveileder skal melde fra til lærer dersom studenten ikke møter opp eller ved fare for ikke å få godkjent praksis.

Studenten skal skrive en praksisrapport som vurderes til bestått/ikke bestått. Praksisrapporten skal beskrive arbeidsoppgavene studenten har fått og hvordan studenten har valgt å gjennomføre disse, samt en begrunnelse for de valg studenten har tatt. Vi vurderer denne vurderingsordningen som hensiktsmessig, sett opp mot omfanget av praksis og de læringsutbytter som er satt opp for perioden.

Praksis må være bestått for at studenten kan gjennomføre avsluttende eksamen.

Vurdering av avsluttende eksamen

Avsluttende eksamen går over fem skoleuker i periode 5, og foregår i skolens lokaler. Studenten får tildelt eksamensoppgaven den første dagen i periode 5 med innleveringsfrist siste dag i perioden. Eksamen er delt opp i to deler for de fire første ukene med én del motedesign som retter seg etter emne 1 og 2 og én del modellisme som refererer til emne 3 og 4. Den siste uken i perioden er i sin helhet viet til en motevisning med fire dagers forberedelse, og med gjennomføring siste dag i eksamensperioden. Vi synes ikke det går tydelig frem hvorvidt gjennomføringen av motevisningen, som er en del av studieåret, skal være en del av karakterbedømmelsen, eller blir vurdert til bestått /ikke bestått. Det er også uklart hvorvidt alle studentene i de to fagskoleutdanningene *motedesign- og modellismemedarbeider* og *motedesign og modellør* er ment å delta på samme motevisning. Tilbyder må oppklare dette.

Vår vurdering er for øvrig at avsluttende eksamen egner seg til å kunne vurdere det samlede nivået for studenten etter å ha gjennomført alle emner gjennom periodeoppgavene. Studenten får klare kriterier for hva som kreves av tidsfrister, hvordan oppgaven skal presenteres, hvordan besvarelsen blir vurdert og når sensorenes vurdering skal mottas. Å være involvert i forberedelser til en motevisning er relevant og viktig erfaring. Hvis tilbyder tror at det kan være en risiko for at arbeidet med motevisningen i realiteten vil måtte starte allerede i løpet av de fire første ukene av eksamensperioden bør det tas høyde for dette i beskrivelsen av de fem eksamensukene, for å sikre likebehandling av studentene.

Avsluttende eksamen vurderes med bokstavkarakter A–F, der A er høyeste karakter og F er strykkarakter. Karakteren oppgis på vitnemålet.

Konklusjon

Nei, vesentlige mangler gjør at kravet ikke er tilfredsstillende oppfylt.

Tilbyder må

- sørge for at praksis alltid omtales med emne nummer i studieplanen
- i studieplanen tydeliggjøre beskrivelsen av vurderingskriteriene som anvendes i hver periode, og progresjonen mellom disse, slik at dette skal være forutsigbart for studenter og sensorer
- tydeliggjøre i studieplanen når i studieforløpet studentene skal levere de ulike periodeoppgavene
- gjennomgå kriteriene for, og gjennomføringen av, den avsluttende eksamen for å tydeliggjøre hvorvidt gjennomføringen av motevisningen skal være en del av karakterbedømmelsen og hvorvidt alle studentene i de to fagskoleutdanningene *motedesign-* og *modellismemedarbeider* og *motedesign* og *modellør* er ment å delta på samme motevisning

Tilbyder bør vurdere hvorvidt det er aktuelt å starte arbeidet med motevisningen allerede i løpet av de fire første ukene av eksamensperioden.

3.8.2 Sensorenes kompetanse

(2) Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Vurdering

Tilbyder beskriver sensorenes kompetanse og arbeidsoppgaver i søknaden. Sensorarbeidet er delt i to oppgaver. Dette er sensurering av emneoppgaver som tre faglærere i fellesskap gjennomfører, og avsluttende eksamen. Ved avsluttende eksamen er faglig ansvarlig med og sensurerer noen utvalgte oppgaver. I tillegg skal avsluttende eksamen også framlegges og begrunnes for et panel av en gruppe sensorer fra mote- og tekstilbransjen samt en representant for ESMOD International. For å kvalitetssikre vurderingen av emneoppgavene, bør det ved jevne mellomrom trekkes inn ekstern sensor sammen med faglærerne, for eksempel hvert tredje eller hvert femte år.

Tilbyder skriver i søknaden at kravene til sensors kompetanse er relevant utdanning og minimum tre års erfaring fra tekstilbransjen. Eksempler på relevant utdanning er: Diplom fra ESMOD i design og modellisme med fordypning i dame, herre, barn eller kostyme, Bachelor KHIO i klesdesign og kostymedesign eller Bachelor HIOA i kunst og design. Dette er det samme kravet som stilles til de fagligansatte ved skolen. Krav til sensorenes kompetanse er ikke inkludert i dokumentet *Styrets krav til kompetanse for undervisningspersonell*. Tilbyder må inkludere krav til sensorenes kompetanse i dette dokumentet.

Vurdering i praksis gjennomføres av praksisveiledere. Se vår vurdering av vurdering av praksis i kapitlet 3.6.2 *Praksisveiledere*.

Vi mener at sensorordningen ved Fashion Mode AS er delvis dekkende for at vurderingen av studentene skjer på en faglig betryggende måte, ved at sensorene har den faglige kompetanse som skal til for å vurdere emneoppgaver og avsluttende eksamen. Det er imidlertid ikke utviklet et kompetanseutviklingsopplegg som sikrer at eksterne sensorene har god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene og skolens vurderingskriterier, og forståelse for karakterskalaen.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må inkludere krav til sensorers kompetanse i dokumentet *Styrets krav til kompetanse for undervisningspersonell*.

Tilbyder bør

- trekke inn ekstern sensor sammen med faglærerne hvert tredje eller hvert femte år
- utvikle et kompetanseutviklingsopplegg eller kvalitetssikringssystem som sikrer at sensorene har god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene, skolens vurderingskriterier og at de har forståelse for karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis. Dette kan være i form av kurs eller veiledningsmateriell

3.9 Infrastruktur (§ 3-7)

Tilbyder skal ha lokaler, utstyr, informasjonstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold som er tilpasset utdanningen, og som utgjør et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte.

Vurdering

Krav til lokaler og utstyr

I søknaden beskrives undervisningslokalene, personalrom, kontor og oppholdsrom/fellesareal, samt utstyr, informasjonstjenester og IKT-ressurser.

Dette omfatter fire undervisningsrom, hvorav to er for designarbeid, mens to er for modellisme med plass for symaskiner. Det er ikke oppgitt størrelse eller kvadratmeter. Det finnes et personalrom med arbeidsplasser og spiseplass, to kontorer og eget personaltoalett. I tillegg finnes oppholdsrom/fellesareal som lagerrom, våtrom, strikkerom, toalett, tre lagerrom og ett låsbart skap per student.

Når det gjelder krav til infrastruktur, oppgir tilbyder at det er behov for 40 arbeidsbord med stoler til design, og 40 arbeidsbord med krakker til modellisme, 42 modelleringsbyster, 30 symaskiner med bord og stoler, 2 strikkemaskiner, 2 steamere, 8 strykejern med brett, 6 presser, 4 lysbord, 1 vaskemaskin, 1 tørketrommel 6 prosjektorer, 4 whiteboards, 2 kopimaskiner og 9 bærbare datamaskiner. Det skolen beskriver av tilgjengelig utstyr på utdanningen oppfyller disse kravene.

Av arbeidsplasser, bord, lysbord, presser, strykejern m.m. opplyses det videre at dette også er tilstrekkelig slik at studentene ikke må vente på tur. I beskrivelsen av antall studenter opplyses det at i siktes mot i alt 40 studenter, men det står ikke noe om antall kvadratmeter og størrelse på rommene.

Helse, miljø og sikkerhet er ikke beskrevet i søknaden eller i beskrivelsen av undervisningslokalene. Det er heller ikke satt av pauserom for studenter.

Krav til administrative og tekniske tjenester

Søknaden beskriver administrative og tekniske tjenester for studenter og undervisningspersonalet. Det står at rektor er tilgjengelig hver dag, og daglig leder to dager i uken. Åpningstider ved skolen er 8:30–16:30 hver ukedag. I tillegg beskrives det hvem av personalet som er superbrukere på de ulike dataprogrammene som skolen benytter og at disse er tilgjengelige for studenter og personalet ved behov.

I søknaden beskrives også informasjonstjenester og IKT-ressurser med trådløst nettverk VDSL-nett med hastighet 25/5, at læringsplattformen It's Learning benyttes og at programvare i form av Office-pakken og for bildebehandling og design er tilgjengelig. I begrunnelsen for hvorfor denne infrastrukturen er tilstrekkelig for et forsvarlig lærings- og arbeidsmiljø for studenter og ansatte, opplyses det om at det trådløse nettverket har hastighet og kapasitet nok for behovet ved skolen. De ansatte har hver sin bærbare maskin, mens studentene har egne datamaskiner. Dette blir det opplyst om på skolens nettside.

Lokalene og utstyret synes, etter beskrivelse i søknaden, å være tilpasset den undervisning som foregår. Ved fulle klasser ved skolen er det spørsmål om det er nok plass for hver student.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør vurdere om det ved fulle klasser ved skolen er nok plass for hver student.

3.10 Konklusjon etter sakkyndig vurdering

Utdanningen anbefales ikke godkjent.

Tilbyder må

- samordne innholdet i de ulike dokumentene som angår praksis, og sikre at disse står i forhold til hverandre, samt tydeliggjøre at disse dokumentene til sammen dekker hele praksisfeltet
- tydeliggjøre i praksisavtalen hvilke krav som stilles til praksisveilederens kompetanse og kapasitet
- tydeliggjøre i praksisavtalen praksisstedets forpliktelser i praksisperioden, læringsutbytter for praksis, samt mengde og hyppighet på veiledning og oppfølging av studenter i praksis
- flytte kulepunkt fem som omtaler ferdighet innen design- og konstruksjonsmetoder fra kategorien «Generell kompetanse» til kategorien «Ferdigheter»
- tydeliggjøre strukturen i studieløpet i studieplanen, slik at det fremgår når de ulike emnene skal undervises innenfor de ulike periodene
- tydeliggjøre i studieplanen om deltakelse i konkurranser er et fast element i utdanningen, om det er obligatorisk og hvor mye tid deltakelse i slike konkurranser eventuelt tar
- tydeliggjøre i studieplanen hvilke(t) emne(r) eksterne konkurranser knyttes til og hvilke læringsutbytter som skal oppnås i slike konkurranser

- beskrive i studieplanen hvordan studentene får nødvendig faglig oppfølging og veiledning i eksterne konkurranser
- tydeliggjøre hvilke undervisningsformer og læringsaktiviteter som benyttes i hvilke emner og temaer
- sørge for at det er samsvar mellom dokumentene med hensyn til forholdstall mellom undervisningspersonalet og studentene
- sørge for at praksis alltid omtales med emnenummer i studieplanen
- i studieplanen tydeliggjøre beskrivelsen av vurderingskriteriene som anvendes i hver periode, og progresjonen mellom disse, slik at dette skal være forutsigbart for studenter og sensorer
- tydeliggjøre i studieplanen når i studieforløpet studentene skal levere de ulike periodeoppgavene
- gjennomgå kriteriene for, og gjennomføringen av, den avsluttende eksamen for å tydeliggjøre hvorvidt gjennomføringen av motevisningen skal være en del av karakterbedømmelsen og hvorvidt alle studentene i de to fagskoleutdanningene *motedesign-* og *modellismemedarbeider* og *motedesign* og *modellør* er ment å delta på samme motevisning
- inkludere krav til sensorers kompetanse i dokumentet *Styrets krav til kompetanse for undervisningspersonell*

Tilbyder bør

- sikre at det fremkommer i omtalen rundt opptak at det meste av faglitteraturen er på engelsk.
- beskrive i reglement og studieplan mer konkret hvordan en utformingen av en realkompetansesøknad skal være
- se på formuleringen av kulepunkt nummer fire under «Generell kompetanse» om å bygge relasjoner med bransjekolleger innen ulike faggrupper og tydeliggjøre dette
- beskrive hva som ligger i begrepene «tekstilindustrien» og «motebransjen»
- nevne avsluttende eksamen i oversikten over utdanningens oppbygning i studieplanens kapittel 5
- bruke mer presise og tydelige formuleringer enn «undervises tverrfaglig»
- vurdere om deskriptoren «kan utføre arbeidet med motedesign og modellisme på en miljømessig forsvarlig måte» som finnes under *generell kunnskap* er for krevende og omfattende, og eventuelt endre formuleringen til «på en mest mulig miljømessig forsvarlig måte»
- presisere hvilke form for mønstrekonstruksjon det blir undervist i i emne 3 (digital eller manuell)
- vurdere om deskriptoren under *generell kompetanse* i emne 3 om at studenten selv skal kunne utvikle mønster, konstruksjons-, graderings- og modelleringsmetoder, ligger på et for høyt nivå for Fagskole 1
- vurdere om det bør være et krav for opptak at søkeren behersker engelsk
- sikre at informasjon om oppgavene som tildeles i begynnelsen av hver periode inkluderes både i kapittel 7 der emner og læringsutbytter er presentert og i kapittel 5, «Oppbygning og organisering av utdanningen»
- på sikt se på muligheter for å ta i bruk læringsplattformen It's Learning som et verktøy for å inkorporere læringsaktiviteter i undervisning, veiledning og oppfølging av studenter
- tydeliggjøre fordelingen mellom de to søknadene når det gjelder undervisningspersonalets stillingsstørrelser

- i praksisavtalen omtale kompetanseutviklingen av praksisveiledere
- vurdere hvorvidt det er aktuelt å starte arbeidet med motevisningen allerede i løpet av de fire første ukene av eksamensperioden
- trekke inn ekstern sensor sammen med faglærerne hvert tredje eller hvert femte år
- utvikle et kompetanseutviklingsopplegg eller kvalitetssikringssystem som sikrer at sensorene har god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene, skolens vurderingskriterier og at de har forståelse for karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis. Dette kan være i form av kurs eller veiledningsmateriell
- vurdere om det ved fulle klasser ved skolen er nok plass for hver student

3.11 Merknad fra NOKUT

NOKUT krever ikke at alle som skal undervise ved utdanningen er ansatt ved søknadstidspunktet. Dersom ikke alle er ansatt på søknadstidspunktet, må det legges frem en plan for ansettelse som viser at de ansatte vil være på plass i god tid før studiestart. I slike tilfeller vil tilbyder få tilsagn om godkjenning inntil det kan dokumenteres at undervisningspersonalet er ansatt. Tilsagnet vil vare i ett år.

Tilbyder har lagt frem et dokument der det fremgår at det oppførte undervisningspersonalet har inngått muntlig avtale, at undervisningspersonalet i mars måned fikk en avtale om ansettelse på forutsetning av godkjenning, og at undervisningspersonalet ved godkjenning vil ansettes etter avtale med hver enkelt.

Tilbyders dokument tilsier at tilbyder har personer parat til å jobbe på utdanningen ved en eventuell godkjenning fra NOKUT. Vi anser kravet om plan for ansettelse som oppfylt på en tilfredsstillende måte.

4 Tilsvarende

NOKUT mottok 6. august 2015 tilbakemelding fra søkeren, på vår innledende administrative vurdering og de sakkyndiges vurdering i utkast til tilsynsrapport.

Under presenterer vi søkerens tilbakemelding på den sakkyndige vurderingen, samt de sakkyndiges tilleggsvurdering av de opprinnelig underkjente kravene.

4.1 Søkerens tilbakemelding

Vedlegg 1

Tilsvarende til «Utkast til tilsynsrapport» for søknad om fagskoleutdanningen:
Motedesign- og modellismemedarbeider, saksnr. 15/145-15 datert 24.07.2015

Konklusjon etter innledende vurdering. Tilbyder må:

Måpunkt 1 Endret i vedlegg 2 Organisasjonskart ved at styreleder er fjernet.

Måpunkt 2 Endret i vedlegg 3 Styrevedtekter – dato på side 3 er endret.

Måpunkt 3 Endret i vedlegg 4 Reglement Kap. 1 § 4 punkt 3 på side 4 – er lagt inn mer om krav til dokumentasjon. Reglementet er publisert på hjemmesiden.

Måpunkt 4 Endret i vedlegg 4 Reglement endret i Kap 1 § 4 punkt 2 på side 4. I tillegg er punktet «Opptak for søkere med utenlandsk utdanning/annet morsmål enn norsk/nordisk» fjernet etter kommentarer på side 6 i tilsynsrapporten som sier at punktet er beskrevet 2 ganger.

Måpunkt 5 Endret i vedlegg 4 Reglement Kap. 1 § 6 punkt a side 5.

Måpunkt 6 Endret i vedlegg 4 Reglement Kap. 4 § 10 punkt b side 11 og vedlegg 12 Rutine for klagebehandling.

Måpunkt 7 Endret i vedlegg 4 Reglement Kap. 4 § 2 side 7.

Måpunkt 8 Endret i vedlegg 4 Reglement Kap. 4 § 4 punkt 1 avsnitt 1 side 9.

Måpunkt 9 Endret i vedlegg 4 Reglement Kap. 3 som er nytt og gjelder tilrettelegging av studiesituasjonen for studenter med særskilte behov. Endret i vedlegg 4 Reglement Kap. 4 § 12 punkt 1 side 12 ang. tilrettelegging av eksamen.

Måpunkt 10 Endret i vedlegg 4 Reglement Kap 4 § 10 punkt d side 11.

Måpunkt 11 Endret i vedlegg 4 Reglement Kap 4 § 7 punkt c side 10.

Måpunkt 12 Endret i vedlegg 4 Reglement Kap. 4 § 9 punkt c linje 4 side 10.

Måpunkt 13 Endret i vedlegg 4 Reglement Kap. 2 § 1 side 5 og § 2 side 5 og 6.

Måpunkt 14 Endret i vedlegg 4 Reglement Kap. 1 § 6 punkt b side 5, Kap. 2 § 5 side 6, Kap. 3 punkt 2 side 7, Kap. 4 § 4 punkt 1 side 9, Kap. 4 § 7 punkt d side 10, Kap. 4 § 10 punkt b side 11, Kap. 4 § 11 punkt a side 11, Kap. 4 §12 punkt 2 side 12.

Måpunkt 15 Endret i vedlegg 5 Kvalitetssikringssystem side 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 og 16. Det er også beskrevet hvordan vi innhenter og måler informasjonen da vi har merket oss at det er kommentert i rapporten at dette ikke er gjort.

Måpunkt 16, 17, 18, 19, 20 og 21 Er i vedlegg 6 Franchiseavtale med ESMOD.

Konklusjon etter innledende vurdering. Tilbyder bør:

- Børpunkt 1** Endret i vedlegg 3 Styrevedtekter endret i § 6 avsnitt 3, 4 og 5 på side 3.
- Børpunkt 2** Endret i vedlegg 3 Styrevedtekter endret i § 6 avsnitt 3 på side 3.
- Børpunkt 3** Reglement som er godkjent og signert av styret 04.08.15 er lagt inn på hjemmesiden. Det er nå samsvar mellom reglementet og søknadsskjemaet på nettsiden.
- Børpunkt 4** Endret i vedlegg 4 Reglement Kap. 1 § 4 punkt 2 Ikke-formell kompetanse side 4.
- Børpunkt 5** Endret i vedlegg 4 Reglement Kap. 4, § 3 side 8, Kap. 4 § 4 punkt 3 side 9.
- Børpunkt 6** Endret i vedlegg 4 Reglement Kap. 4, § 3 side 8 og i Kap. 4 § 4 punkt 2 side 9.
- Børpunkt 7** Endret i vedlegg 3 Styrevedtekter § 6 avsnitt 3, 5 og 6, § 9 punkt 24 og § 11 avsnitt 2.
- Børpunkt 8** Endret i vedlegg 5 Kvalitetssikringssystem side 20, 21 og 22 skjema for spørreundersøkelse studenter.
- Børpunkt 9** Endret i vedlegg 5 Kvalitetssikringssystem side 20, 21 og 22 skjema for spørreundersøkelser studenter.
- Børpunkt 10** Endret i vedlegg 5 Kvalitetssikringssystem side 23, 24 og 26. Spørreundersøkelse faglærere og spørreundersøkelse sensorer.

Konklusjon etter sakkyndig vurdering. Tilbyder må:

- Måpunkt 1** Endret i vedlegg 7 Praksisavtale og vedlegg 8 studieplan i vedlegg 2 praksisdokument side 51 – 56. Praksisdokument som er vedlegg 2 til studieplanen og mal for avtale for praksis er samordnet slik at teksten er den samme i begge dokumenter. Vi mener at vedlegg 2 til studieplanen skal betegnes som praksisdokument da det er et dokument til studenten og faglærer mens mal for praksisavtale er for praksis.
- Måpunkt 2** Er tydeliggjort i vedlegg 7 Praksisavtale side 2 for kompetanse og side 1 for kapasitet.
- Måpunkt 3** Er tydeliggjort i vedlegg 7 Praksisavtale side 1 vedr. praksisstedets forpliktelser i praksisperioden, side 2 for læringsutbytter for praksis, side 1, 2 og 3 for mengde og hyppighet på veiledning og oppfølging av studenter i praksis.
- Måpunkt 4** Endret i vedlegg 8 Studieplanen side 15. Kulepunkt 5 under "Generell kompetanse" er flyttet til "Ferdigheter". Følgeendring på s 16, 19 og 22 under Emner, og side 30 under Indre sammenheng.
- Måpunkt 5** Endret i vedlegg 8 Studieplanen side 10 under pkt 5 Organisering og oppbygging av studiet. Det ansees som en naturlig plassering for tabellen «Timeplan for emnene ved studiet» som tydelig viser strukturen i studieløpet slik at det fremgår når de ulike emnene undervises innenfor de ulike periodene.
- Måpunkt 6** Endret i vedlegg 8 Studieplanen under pkt 9 Undervisningsformer og læringsaktiviteter fra side 32, ved at "Deltakelse i eksterne konkurranser" er tatt bort. Dette begrunnes i at eksterne konkurranser ikke har betydning for at studentene skal oppnå læringsutbytte i henhold til studieplanens punkt 7. Tekstil- og designkonkurranser er tatt bort fra It's learning's oppslag.
- Måpunkt 7** Samme som måpunkt 6 ovenfor.
- Måpunkt 8** Samme som måpunkt 6 og 7 ovenfor.
- Måpunkt 9** Endret i vedlegg 8 Studieplanen under pkt 9 Undervisningsformer og læringsaktiviteter side 35 med «Tabellen viser en oversikt over hvilke undervisningsformer og læringsaktiviteter som benyttes i de ulike emnene». Side 36 «Tabellen viser en oversikt over hvilke undervisningsformer og læringsaktiviteter som benyttes i de ulike periodene i studiet».
- Måpunkt 10** Endret i vedlegg 9 i tabell undervisningspersonell. Kapasiteten til undervisningspersonalet er utvidet med en 80% faglærerstilling. På nåværende tidspunkt har vi ikke navn på den som skal ha stillingen men vi har kompetansekravet for den som skal tilsettes.

Måtpunkt 11 Er endret i vedlegg 8 Studieplanen.

Måtpunkt 12 Endret i vedlegg 8 Studieplanen side 11, 12 og 13 under pkt 5 Organisering og oppbygging av studiet er det lagt inn en tabell som viser vurderingskriteriene for hver periode og progresjon mellom periodene. Tabellen viser også når i studieforløpet studentene skal levere de ulike oppgavene.

Måtpunkt 13 Samme som for måtpunkt 12 ovenfor.

Måtpunkt 14 Endret i vedlegg 8 Studieplanen pkt. 11 Vurdering og eksamen side 40, 41 og 42. Kriteriene for, og gjennomføring av den avsluttende eksamen er tydeliggjort.

Måtpunkt 15 Beskrives i vedlegg 11 Styrets krav til kompetanse for undervisningspersonell og sensorer punkt 6 side 2.

Konklusjon etter sakkyndig vurdering. Tilbyder bør:

Børpunkt 1 Endret i vedlegg 8 Studieplanen under punkt 1 Opptakskrav side 6 under Tilstrekkelig engelskkunnskaper fordi det meste av faglitteraturen er på engelsk.

Børpunkt 2 Beskrives i vedlegg 4 Reglement Kap. 4 § 4 punkt 3 side 4 og vedlegg 8 Studieplan punkt 3 Opptakskrav punkt 3 side 6 og 7.

Børpunkt 3 Endret i vedlegg 8 Studieplan under pkt 6 Overordnet læringsutbytte side 15 og pkt 8 Indre sammenheng s 31.

Børpunkt 4 Begrepene ” tekstilindustrien ” og ” motebransjen ” er beskrevet på side 3 i Studieplanen under punkt 2 Innledning.

Børpunkt 5 Endret i vedlegg 8 Studieplanen side 9 under pkt 5 Organisering og oppbygging av studiet.

Børpunkt 6 Formulert i vedlegg 14 Oppbygging av utdanningen strukturert i perioder.

Børpunkt 7 Endret i vedlegg 8 Studieplanen under pkt 7 Læringsutbyttebeskrivelser side 19 og under pkt 8 Indre sammenheng side 31. Formulering er endret til «mest mulig».

Børpunkt 8 Endret i vedlegg 8 Studieplanen under pkt 7 Læringsutbyttebeskrivelser side 20. Det er presisert at det i emnet 3 undervises i manuell mønsterkonstruksjon.

Børpunkt 9 Endret i vedlegg 8 Studieplanen under pkt 7 Læringsutbyttebeskrivelser side 20. Vi tar til oss sakkyndiges vurdering og deskriptoren er fjernet under pkt 7 Læringsutbyttebeskrivelser, Generell kompetanse i emne 3 samt. Deskriptoren er fjernet under pkt 8 Den indre sammenhengen i utdanningen.

Børpunkt 10 Endret i vedlegg 8 Studieplanen under punkt 3 Opptakskrav side 6 under Tilstrekkelig engelskkunnskaper fordi det meste av faglitteraturen er på engelsk.

Børpunkt 11 Endret i vedlegg 8 Studieplanen pkt 5 Organisering og oppbygging av studiet side 9 og pkt 7 Læringsutbyttebeskrivelser side 15, 17, 19 og 21 med overskriften Arbeidskrav.

Børpunkt 12

Vi tar til oss sakkyndiges anbefaling og vil innen oppstart høsten 2016 ta i bruk læringsplattformen It's Learning som et verktøy i undervisning, veiledning og oppfølging av studenter.

Børpunkt 13 Vedlegg 10 viser en tydelig fordeling av undervisningspersonalet mellom 5.1 Motedesign- og modellismemedarbeider og 5.2 Motedesigner og modellør.

Børpunkt 14 Endret i vedlegg 7 Praksisavtalen side 3 og i vedlegg 8 Studieplanen side 53 (praksisdokumentet).

Børpunkt 15 Det er ikke aktuelt å starte arbeidet med motevisningen i eksamensperiodens fire første uker. Studentene ved Motedesign og modellismemedarbeider deltar i gjennomføring av visning som er lagt til femte og siste uken av avsluttende eksamen. Det er studenter ved fagskolestudiet Motedesigner og modellør som planlegger og organiserer visningen.

Børpunkt 16 Beskrives i vedlegg 13 Kompetanseutviklingsopplegg for sensorer i 5. avsnitt.

Børpunkt 17 Beskrives i vedlegg 13 Kompetanseutviklingsopplegg for sensorer.
Børpunkt 18 Beskrives i vedlegg 15 Nok plass ved fulle klasser.

Oslo, 04.08.2015

Fashion Mode AS

Rune Schou Henrichsen
Styreleder

Elinor Hess
daglig leder

4.2 Sakkyndig tilleggsvurdering

Ja, kravet er oppfylt på en meget tilfredsstillende måte.

Vi uttalte tidligere i vår rapport at vi oppfattet tilbyders forventninger og studium som krevende og ambisiøst, men med realistiske mål sett i forhold bransjen. Vi anså tilbyders søknad til å ha godt faglig innhold og demonstrerte høy faglig kompetanse hos søker.

Vi ser at tilbyder har gjort de endringene vi påpekte. Dette omfatter både korrigeringer og også gode tilføyinger og omarbeidinger. Vi ser særlig at de har arbeidet godt med å tydeliggjøre studieplanen, og denne fremstår nå som tilfredsstillende.

Vi ser at de også har gjort andre viktige endringer som for eksempel å sikre arbeidet med praksis gjennom tydeligere og mer konkrete praksisavtaler. Tilbyder har også kommet med presiseringer knyttet til faglærerstillinger og tidsbruk. I tillegg har de økt kapasiteten ved å åpne for å ansette en person i 80 % stilling. Vi vurderer at det vi påpekte i forbindelse med eksamens- og vurderingsordningen i utdanningen, og i forhold til kriteriene for fordypningsoppgaven har blitt justert og tydeliggjort.

I tillegg har tilbyder gått gjennom, svart på og tatt i betraktning de bør punktene som vi foreslo, og utdanningen fremstår nå som et enda mer solid tilbud.

4.3 Endelig konklusjon fra sakkyndig komité

Utdanningen anbefales godkjent. Tilbudet holder særlig høy kvalitet.

4.4 NOKUTs tilleggsvurdering

De grunnleggende forutsetningene

Vi påpekte innledningsvis en rekke forhold som tilbyder måtte rette opp i forbindelse med de grunnleggende forutsetningene for å tilby fagskoleutdanning og vi fremsatte noen særskilte krav i forbindelse med avtalen mellom tilbyder og ESMOD International.

Tilbyder har gjort endringer i organisasjonskartet, styrevedtektene, reglementet og systemet for kvalitetssikring. Vi finner at tilbyders endringer gjør at de grunnleggende forutsetningene nå er oppfylt på en tilfredsstillende måte. I systembeskrivelsen har tilbyder angitt at det er styret som fastsetter mål og indikatorer for kvalitetssikring av utdanningene. Vi savner en presisering av hvordan, for eksempel når og på bakgrunn av hva, styret fastsetter og eventuelt gjør endringer på målene og indikatorene. Tilbyder bør presisere dette i systembeskrivelsen.

Franchiseavtalen

Tilbyder har lagt ved flere vedlegg (samlet i «Vedlegg 6») som angår punktene om franchiseavtalen mellom tilbyder og ESMOD International. Det fremgår at ESMOD Internationals president bekrefter at NOKUTs krav har forrang fremfor motstridende punkter i franchiseavtalen. Vi anser med dette de påpekte forholdene ved franchiseavtalen som oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Undervisningspersonalet

Tilbyder oppgir i tilsvaret at de har økt undervisningspersonalet med en stilling i 80 %. Denne personen var imidlertid ikke funnet og ansatt da tilsvaret ble skrevet. Vi forutsetter at tilbyder har og bruker tilstrekkelige ressurser til å gjennomføre utdanningen på en god måte, i henhold til de sakkyndiges vurderinger, i parallell med at den sist tilførte stillingen blir besatt. Og at tilsettingen gjøres på grunnlag av kravspesifikasjonen som de sakkyndige har vurdert som tilfredsstillende.

5 Vedtak

NOKUT ved direktøren anser de faglige kravene for godkjenning av utdanningen *motedesign og modellismemedarbeider*, 60 fagskolepoeng stedbasert undervisning, ved Fashion Mode som oppfylt. NOKUT godkjenner derfor utdanningen.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden av 15. februar 2015 og i tilsynsrapporten. Vedtaket gjelder for studiestedet Oslo.

Vedtaket er fattet med hjemmel i

- lov om fagskoleutdanning § 2
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (1) (heretter NOKUT-forskriften)

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- søknad datert 14. februar 2015, NOKUTs saksnummer 15/145-1
- tilsvare datert 6. august 2015, NOKUTs saksnummer 15/145-16

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Kravene til sakkyndige står oppført i fagskoletilsynsforskriften kapittel 2. De sakkyndige skal vurdere om søknaden oppfyller kravene for godkjenning av fagskoleutdanning, jf. fagskoletilsynsforskriften kapittel 3.

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- Professor og fagansvarlig Kirsti Bræin, Kunsthøgskolen i Oslo
Bræin har sin forskerutdanning fra Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, og diplom i klesdesign fra Statens håndverks- og kunstindustriskole. Hun har mye erfaring med vurdering av fagmiljøer og utdanninger: vurdering av fagstab ved Norges Kreative Fagskole, Westerdals School of Communication og som sakkyndig ved vurdering av to professorat ved Göteborgs Universitet (klesdesign og tekstil). Bræin har hatt mange verv innen mote i Norge og Sverige og vært i juryer for prisutdelinger. Hun har lang og variert erfaring som klesdesigner og illustratør, med designoppdrag fra både norsk klesindustri og The Metropolitan Operas kostymeavdeling.
- Førstelektor, Liv Klakegg Dahlin, Høgskolen i Oslo og Akershus
Liv Klakegg Dahlin har hovedfag i kunsthistorie fra Universitetet i Bergen (1996). Hennes spesialfelt var Internasjonal moderne tekstilkunst. Hun har lang og bred erfaring innen formidling av designhistorie, tekstilhistorie, teknologi og design, digitale medier og kunst generelt og til skolesektoren spesielt. Hun har undervist i tekstilhistorie som omfatter emner innen drakthistorie, tekstilkunst, kulturhistorie, mote og nye trender siden 1996. Hennes virkefelt strekker seg fra kurs, prosjekter og undervisning av lærere og studenter, til mer koordinering og ledelse av prosjekter og studier i universitets- og høgskolesammenheng. Klakegg Dahlin arbeider i dag som studieleder og koordinator for Enhet for innovasjon og kompetanseutvikling ved HiOA, Fakultet for teknologi, kunst og design, institutt for estetiske fag. Gjennom dette arbeidet har hun ledet store og små utviklingsprosjekter, igangsatt flere studier og kurs.

Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til tilbyder som kan medføre inhabilitet. De sakkyndige har erklært at de ikke er inhabile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.